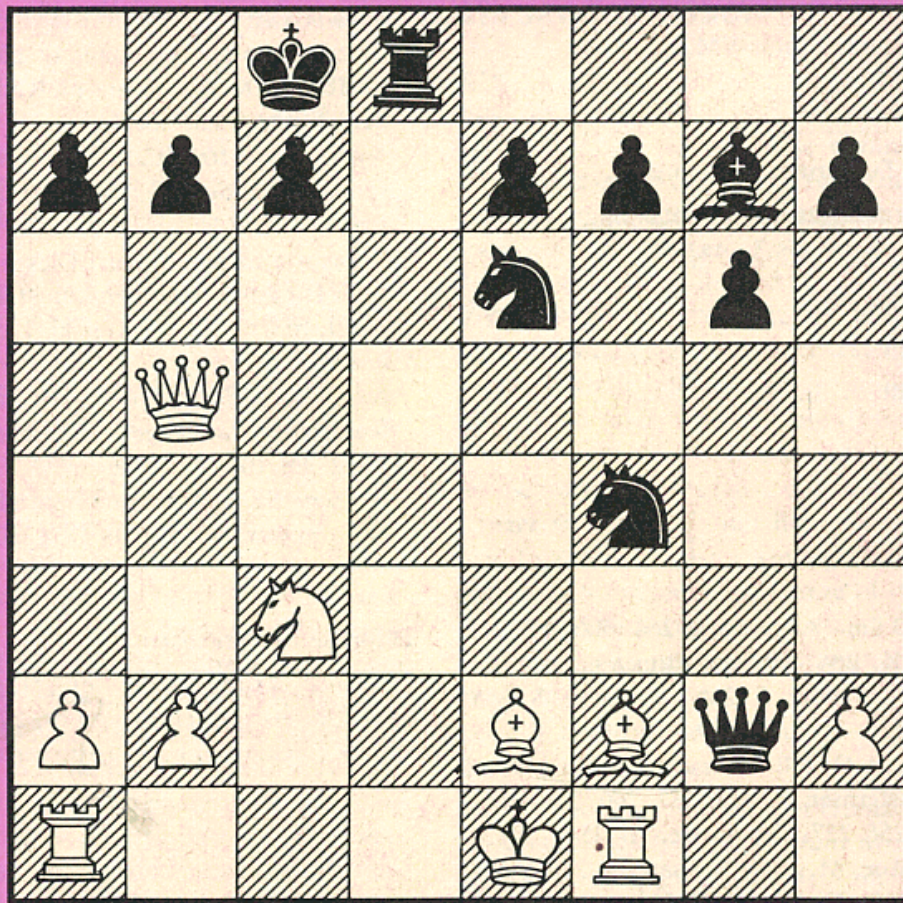

SKAKBLADET 10

KR. 3,50 inkl. moms

69. ÅRGANG

OKTOBER 1973

SORT TRÆKKER OG VINDER

udgivet af
Dansk Skak Union

Danak Skak Union	250
Danmark rundt	250
Nordisk turnering i Grenå 1973	251
<i>H. Grau-Hansen</i> : Nordisk skakkongres 1973	262
<i>Niels Kr. Sørensen</i> : Hovedbestyrelsesmødet i København 26/8 1973	262
<i>Bent Larsen</i> : Klar dansk sejr i Ribe	263
Skoleskak	268
<i>Ole Jakobsen</i> : IBM-turneringen 1973	269
I næste nummer: Junior-VM, Junior-DM m.v.	272
Litteratur	272
<i>P. Eriksen</i> : Turneringen i Bagnoux	272
Divisionsturneringen 1973-74	273
Problemskak	274
Korrespondanceskak	276
Turneringer	277
Verden rundt	279

PARTIER

Andersen, D 261 - Asmundsen 264 - Bang, E. 252 - Bjerring, K. 264 - Brinck-Claussen, B. 258 - Diemer 273 - Fedder, S. 265 - Hamann, S. 255, 261 - Heim 266 - Holm, S. 266 - Jacobsen, B. 255, 260 - Jakobsen, O. 270 - Jansson 265 - Jørgensen, B. 252 - Kristiansen, J. 253, 257, 260, 264, 266 - Kølbæk, J. 256, 257, 259 - Larsen, B. 254, 259 (2), 263, 266 - Moe, M. 258 - Nielsen, H. 256 - Nielsen, H. C. 261 - Nielsen, P. F. 253 - Olafsson, T. 256 - Ornstein 263 - Pedersen, K. 253, 258, 260 - Rantanen 265 - Saariluoma 260 - Skovgård I. 253 - Sørensen, A. 261 - Torre 270 - Tromsdorff 273 - Uddenfeldt 264 - Wibe 256, 265 - Westeringen 259 - Vognsen, H.-H. 257 - Zwaig 254, 256, 266.

OMSLAGSDIAGRAMMET

se side 258-Parti-nr. 5426.

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds:

Ny formand for Valby Skakklub: Jørgen Lethan, Gl. Køgevej 269⁴, 2650 Hvidovre.

Tåstrup Skak Forening spiller nu torsdag kl. 19.00-24.00 på Selsmosekolen, Blok 3, Tåstrupgårdsvej.

Frederiksberg Skakforening har tirsdag som spilledag. Spillested uændret: Regnecentralen, Falkoner Allé 1⁵.

2. hovedkreds:

Nakskov spiller nu mandag på »Lienlund«, Rødbyvej 189 (sidste hus på Rødbyvej, ved siden af pumpestationen).

Nysteds nye formand: Børge Wilcken-Petersen, »Villa Rosenly«, Adelgade 2D, 4880 Nysted.

Sorøs nye formand: Kurt Olesen, Køgevej 81, 4100 Ringsted. Klubben kan stadig kontaktes på tlf. (03) 63 20 42 (efter kl. 18.00).

5. hovedkreds:

Ny formand for Esbjerg Skakforening: Svend Rødgård, Granvangen 8, Gjesing, 6700 Esbjerg. Tlf. (05) 12 01 09.

Horsens Skakforenings formand Per Ottosen har adressen: Vibyvej 49 D, 8230 Åbyhøj.

R. F.

Tilføjelse til styrkelisten

Per Holst, Vejlbj-Risskov er optaget på Dansk Skak Unions styrkeliste som nr. 57 efter at have vundet eliteklassen i Århus-turneringen 1973.

danmark rundt

Jørn Sloth europamester

Jørn Sloth, Århus blev vinder af det 8. europamesterskab i korrespondanceskak og har dermed ret til at deltage i næste VM-finale. Se endvidere under Korrespondanceskak.

Sidste nyt: På ICCF-kongressen i Warszawa i august er Jørn Sloth udnævnt til international mester i korrespondanceskak. Referat fra kongressen følger i næste nr.

Fortsættes side 278

SKAKBLADET

Oktober 1973 . Nr. 10 . 69. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Nordisk turnering i Grenå 1973

Bent Larsen sikker vinder af mesterskabsklassen

Nordisk turnering spilles hvert andet år på skift i de fem lande, som udgør Nordisk Skakforbund. I år var det Danmarks tur til at arrangere turneringen og den blev spillet i Grenå i tiden 23. juli - 3. august.

Turneringens åbning fandt sted mandag den 23. juli. Borgmester *Aksel H. Hansen*, Grenå, bød de knap 200 deltagere velkommen til Grenå og til de nordiske mesterskaber i skak. Senere talte FIDES præsident, *Max Euwe*, som var kommet til Danmark specielt for at deltage i åbningen af Nordisk turnering. Han sagde bl.a.: - Som vi alle ved er Rusland verdens stærkeste skaknation. Hvorfor skulle de skandinaviske lande, skønt 5 i tallet, ikke kunne overtage denne rolle? Vi ved, at skakherredømmet i århundreder har vekslet fra et land til et andet. I Europa var det først Spanien, som var det stærkeste skakland. I det 17. århundrede flyttede herredømmet til Italien og derefter til Frankrig i det 18. århundrede. I første halvdel af det 19. århundrede var England dominerende og 1860-1920 Tyskland. Herfra flyttede herredømmet til USA og Cuba og i de seneste 25 år til Rusland. Og hvad vil blive det næste skakparadis; vil det fortsat være Sovjetrusland? Jeg er ikke sikker på det, og hvorfor ikke de nordiske lande i stedet?

Formanden for Dansk Skak Union, *Ole Schøller Larsen*, rettede i sin velkomsttale en tak til Grenå Skakklub og til formanden *Helge Dahl* for det store forarbejde med turneringen.

Protester

En af de spillere som var kommet til Grenå for at deltage i turneringen om nordensmesterskabet var den tidligere danmarksmester *Sejer Holm*. Før turneringen var *Sejer Holm* af Dansk Skak Union blevet bedt om at underskrive en erklæring om, at han ville spille med det skakmateriale,

som blev stillet til rådighed af arrangørerne og iværkt indordne sig under de samme betingelser, som de andre deltagere i turneringen. Dette var sket for at undgå en gentagelse af affæren under påsketurneringen i København, hvor *Sejer Holm* ønskede at spille med et specielt sæt skakbrikker. *Sejer Holm* ønskede ikke at underskrive nogen erklæring og kom derfor ikke med i turneringen. I stedet uddelte han en protestskrivelse på knap 40 sider, »et skrift om driften af DSU af blandet indhold« - som der stod i Politiken under overskriften »Dramatik om skak-åbning«.

Mere stilfærdigt forløb *Bent Larsen*'s protest mod *Euwe*'s deltagelse i åbningsarrangementet. *Bent Larsen* undlod blot at være til stede under åbningen af turneringen og indfandt sig først til sit parti i første runde nogle minutter efter rundens start.

Mesterskabsklassen

Turneringen, der blev spillet i Grenå-hallen under kyndig ledelse af *Steen Juul Mortensen* og *Finn Larsen* begge fra Randers Skakklub, var delt i to klasser: Mesterskabsklassen og Almenklassen. I begge klasser blev der spillet 11 runder efter en variant af schweizer-systemet, som var udarbejdet specielt med henblik på turneringen om nordensmesterskabet. Efter dette system blev spillerne før turneringens start anbragt i styrkeorden (efter ratingtal hvor dette var kendt) og i hver runde blev spillere med samme antal points delt i to grupper, hvorefter den øverste spillede mod den nederste.

I mesterskabsklassen var stormester *Bent Larsen* naturligvis favorit. Når *Bent Larsen* deltager i åbne turneringer i USA reklamerer arrangørerne med at han er verdens bedste schweizer-system-spiller og denne værdighed levede han også op til denne gang. Kun midt i turneringen var der

en smule spænding om hvem der skulle være nordensmester, da Bent Larsen i 6.-8. runde til-
lod sig den luksus at spille 3 remisser efter at
have vundet de 5 første partier og han måtte efter
8. runde dele førstepladsen med tre andre: Terje
Wibe, som han havde spillet remis med i 7. runde
samt Jens Kølback og Westerinen. De to sidst-
nævnte slog han i de følgende to runder, og da
Wibe samtidig tabte til Westerinen kunne han
nøjes med en remis i sidste runde for at vinde tur-
neringen. Det var Bent Larsens andet nordens-
mesterskab. Det første vandt han ved - efter no-
gens mening - sensationelt at vinde den legenda-
riske omkamp mod Fridrik Olafsson i Reykjavik
1956.

Desværre er det ikke muligt at bringe en fuld-
stændig turneringstabel med samtlige 111 delta-
gere i mesterskabsklassen, men vi bringer præ-
mielisten og denne i forbindelse med stillings-
oversigterne efter hver runde skulle gøre det
muligt så nogenlunde at følge turneringens for-
løb. Der var i alt 16 kontante præmier fra 6000 -
300 kr., som ved ligestilling blev delt. Endvidere
var der en gavepræmie for hver 10 spillere regnet
fra spiller med startnr. 40. I præmielisten og i
det følgende er anvendt forkortelserne D for
Danmark, F for Finland, I for Island, N for Nor-
ge og S for Sverige.

1. IGM Bent Larsen D	9
2.-8. IM Svend Hamann D	8
IM H. Westerinen F	8
Leif Øgård N	8
Terje Wibe N	8
P. Poutiainen F	8
Jens Kristiansen D	8
Bo Jacobsen D	8
9.-11. Arne Zwaig N	7½
Jens Kølback D	7½
Halldor Jonsson I	7½
12.-18. Karl Pedersen D	7
Jacob Øst Hansen D	7
Mogens Moe D	7
Torben Kjeldsen D	7
Arne Sørensen D	7
Thorir Olafsson I	7
Aki Lahti F	7

Gavepræmier:

40.-49. Ulf Norevall S	6½ (korr.)
50.-59. Jens Hartung Nielsen D	6½
60.-69. S. Einarsson I	6

Trykfejl

I nr. 9, side 233 manglede i diagrammet nederst
i venstre spalte 2 hvide springere på d5 og f4
(partiet Ole Jakobsen-Soos). Vi beklager!

70.-79. K. Funck F	6½ (korr.)
80.-89. K. Å. Andersson S	6½
90.-99. T. Nylund F	6
100-111. Jens P. Jørgensen D	5½

Præmielisten for Almenklassen findes i slut-
ningen af referatet.

1. runde

Turneringens øverste halvdel spiller mod resten
og resultaterne bliver i det store og hele som ven-
tet med sejre til langt den overvejende del af favo-
ritterne. Bent Larsen må dog have hængeparti
mod den unge Gentofte-spiller Jens Hartung
Nielsen, der er nr. 56 på startlisten og som også
senere i turneringen gør sig fordelagtigt bemær-
ket. Den største overraskelse er vel, at den hø-
jest placerede svensker Johnny Ivarsson (nr. 4)
taber til danskeren Steen Mølgård (nr. 59). På
grund af afholdelsen af det svenske mesterskab
få uger før Nordisk turnering er kun få af de
stærkeste svenske spillere med i Grenå.

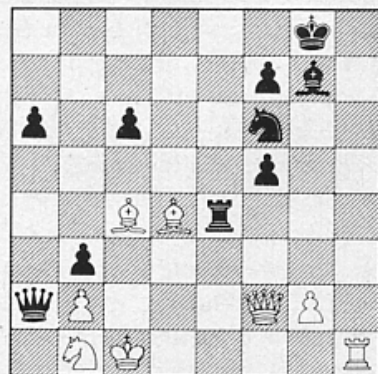
Erik Bang må trække sig ud af turneringen
med influenza efter kun 2 runder, men når at
vinde følgende spændende parti, som blev vist i
en af radioudsendelserne fra turneringen:

5415 Jugoslavisk

Hvid: Bent Jørgensen, Gladsaxe

Sort: Erik Bang, Nordre

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. c4, d6 4. Sc3, Sc6 5.
Le3, e5 6. Sge2, exd4 7. Sxd4, Sf6 8. Le2, 0-0
9. Dd2, Te8 10. f3, a6 11. 0-0-0, Sxd4 12. Lxd4,
Ld7 13. h4, b5 14. h5, c6 15. hxg6, hxg6 16.
Df4, b4 17. Sb1, Te6 18. Dh2, Da5 19. c5,
Dxa2 20. Td2, Tae8 21. Tc2, dxc5 22. Txc5,
T6e7 23. Lc4, b3 24. Dh4, Txe4 25. fxe4, Txe4
26. Df2, Lf5 27. Txf5, gxf5

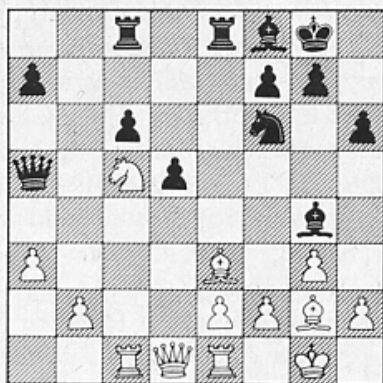

28. Dxf5, Lh6† 29. Txf6, Dxb1†, hvid opgiver.

Ernst Larsen, Vejlbj-Risskov straffer i diagram-
stillingen hårdt og kontant hvids forudgående
unøjagtige behandling af Tarrasch-forsvaret så-
ledes:

Sort: Ernst Larsen,
Vejlby-Risskov

Hvid: Iver Poulsen, Outrup

17. —, Txe3! 18. b4. Hvid har sat sin lid til dette mellemtræk, men sort får materiale nok for kvaliteten og i tilgift et kraftigt kongeangreb. 18. —, Dxa3 19. fxe3, Dxe3† 20. Kh1. 20. Kf1 er ikke bedre. Sort vinder mindst kvaliteten tilbage efter 20. —, Te8, f.eks. 21. Tc2, Lxc5 22. bxc5, Lf5 fulgt af Sg4. 20. —, Lxc5 21. bxc5, Se4 22. Da4. Eller 22. Lxe4, Dxe4† 23. Kgl, Lh3 24. Kf2, e3 25. Tgl, De3† osv. 22. —, Sf2† 23. Kgl, Sh3†† 24. Kh1, Dg1† 25. Txxg1, Sf2† mat.

Stillingen efter 1. runde:

1.-45. Bent Larsen D, Svend Hamann D, Westerinen F, Øgård N, Karl Pedersen D, Rantanen F, Bjørn Brinck-Claussen D, Solmundarson I, Zwaig N, osv. 1 p.

2. runde

Bemærkelsesværdige resultater i denne runde er Ernst Larsens remis mod Westerinen og den unge Ib Skovgårds gevinst over Karl Pedersen. Det sidste gik således til:

5416 Alekhins forsvar

Hvid: Karl Pedersen, Nordre

Sort: Ib Skovgård, Gentofte

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, g6 5. Lc4, Sb6 6. Lb3, Lg7 7. Lf4, 0-0 8. De2, Sc6 9. Sbd2, dxe5 10. Lxe5, Sxe5 11. dxe5, Sd5 12. De4, c6 13. 0-0-0, b5 14. Sd4, Lb7 15. h4, e6 16. h5, a6 17. hxg6, hxg6 18. S4f3, f5 19. exf6 e.p. Dxf6 20. c3, c5 21. Tde1, c4 22. Lc2, Sxc3 23. Dxe6†, Dxe6 24. Txe6, Sxa2† 25. Kb1, Sb4 26. Lxg6, Tf6 27. Lh7†, Kf8 28. Te2, Te8 29. Se5, Tfe6 30. Sd7†, Kf7 31. Txe6, Txe6 32. Sc5, Te2 33. Td1, Lxg2 34. f3, Lxf3 35. Tf1, Txd2 36. Txf3†, Ke7 37. Te3†, Kd8 38. Kc1, Th2 39. Sb7†, Kc8 40. Sd6†, Kd7, hvid opgiver.

Stillingen efter 2. runde:

1.-18. Bent Larsen D, Svend Hamann D, Rantanen F, Wibe N, Zwaig N, Poutiainen F, Jens Kølback D, Jens Kristiansen D, Jacob Øst Hansen D, Mogens Moe D, osv. 2 p.

3. runde

Bent Larsen vinder over Mogens Moe og Bo Jacobsen over den unge lovende finne Yrjö Rantanen i et dramatisk tidnøddrama, hvor finnen opgiver få sekunder før danskerens vinge falder. Westerinen har svært ved at finde melodien og får et tabt hængeparti med tre bønder mindre i et tårnslutspil mod Sven Erik Christiansen, Glostrup. Det lykkes dog senere Westerinen at tilsvindle sig en remis. Jens Kristiansen vinder sin tredje sejr i følgende parti:

5417

Siciliansk

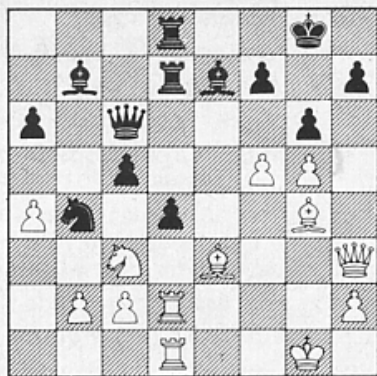
Hvid: Peter F. Nielsen, Esbjerg

Sort: Jens Kristiansen, Frederiksberg

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, Sc6 6. Lg5, Db6!? Dette træk har jeg efterhånden spillet mange gange, både mod 6. Lc4 og 6. Lg5, og i det store hele med godt resultat. Trækket er dog efterhånden blev spillet så meget, at det er blevet ophøjet til at være et »teori-træk«, og som et sådan behandles det i de digre sicilianske »bibler«, der er udkommet i de senere år. Så nu tror jeg, at jeg holder op med at spille trækket. 7. Sb3. Der er kun to alternativer: 7. Sxc6 og 7. Lxf6, gxf6 8. Sbd5, og de er antagelig begge dårligere end teksttrækket. 7. —, e6 8. Le3? Umotiveret, idet den hvide løber står udmærket på g5, og sorts dronning på b6 spærrer for en naturlig udvikling af D-fløjen med a6, b5, Lb7 osv. Rigtigt er 8. Ld3! 8. —, Dc7 9. Le2, Le7 10. Dd2, a6 11. a4, b6 12. f4, Lb7 13. Lf3, 0-0 14. Df2, Sd7 15. g4, Sb4 16. g5, Sc5 17. Sxc5, bxc5 18. 0-0, Tfd8. Sorts plan er naturligvis at gennemføre d6-d5, men det er ikke så nemt. Fx.: 18. —, d5 19. exd5, exd5 20. Dg2! og trykket mod d5 bliver ubehageligt. 19. Tad1, Tab8? Rigtigt er øjeblikkeligt 19. —, Td7!. 20. Dg2, Td7 21. Td2, Tbd8 22. Tfd1, Dc6 23. Lg4, g6 24. Dh3. Stillingen er uhyre skarp. Begge parter truer med et kraftigt fremstød, hvid med f4-f5, og sort med d6-d5. Hvem kommer først? 24. —, d5! 25. f5!, exf5 26. exf5, d4. Der er ingen anden vej. Du skal ud hvor du ikke kan bunde!

Stof til nr. 12 skal være redaktøren i hænde senest den 1. november

27. fxg6!, fxg6!?

Jeg havde overset, at sort ikke kan spille 27. —, Dh1† 28. Kf2, dxe3† på grund af 29. Kg3! og sort taber ihvertfald dronningen. Men det korrekte træk er nok 27. —, hxg6 for efter 28. Lxd7, Txd7 29. Lf4 at spille videre med en kvalitet for lidt men med gode chancer i diagonalen h1-a8.

Ved NM i Grenå skete det tit, at højt seedede spillere kom ud for ubehagelige overraskelser, når de spillede mod de danske elite- og mesterspillere. Jeg vælger at se dette som et bevis på, at Danmark er en stærk skaknation! Her er jeg selv i tabsfare - hvad der redder mig er vistnok først og fremmest min modstanders tidnød! 28. Le6†! Der er i fortsættelsen særdeles vigtigt, at kongen kommer til at stå på h8. 28. —, Kh8 29. Lf4, Ld6 30. Lxd7, Txd7 31. Te2?? Her vender billedet! Rigtigt er 31. Tf1! - 31. —, Tf7? 32. Le5†! og hvid vinder - ved analysebrættet er jeg senere kommet frem til, at sorts bedste chance er det interessante dronningoffer: 31. —, Dh1† 32. Kf2, Lxf4 33. Txh1, Tf7!! og sort er langt fra færdig. Men min modstander var som sagt i kraftig tidnød. 31. —, Tf7!! Færdig! - Hvid finder en lillebitte chance. 32. Te8†!, Dxe8 33. Lxd6, Dc6? Her afgør 33. —, Tf3! med det samme. 34. Le5†, Kg8 35. Lf6!, Sxc2. 35. —, dxc3?? 36. Td8†, Tf8 37. Td7! og hvid har remis. 36. Dg3, dxc3 37. Td8†, Tf8 38. Txf8†, Kxf8 39. Db8†, Kf7. Og hvid overskred, men stillingen er selvfølgelig håbløs.

Jens Kristiansen

Stillingen efter 3. runde:

- 1.-7. Bent Larsen D, Svend Hamann D, Wibe N, Zwaig N, Jens Kristiansen D, Jacob Øst Hansen D, Bo Jacobsen D 3 p.
8.-14. Poutiainen F, Jens Kølbæk D, Michael Kjærbye D, Th. Rosenlund D, Arne Sørensen D, Ib Skovgård D, A. Lahti F. 2½ p.

4. runde

De to rutinerede internationale spillere Bent Larsen og Westerinen vinder over hver en lands-

mand, henholdsvis Jens Kristiansen og Ristoja. Der bliver kæmpet hårdt i denne runde for at bevare kontakten med førergruppen, således må partiet Svend Hamann-Jacob Øst Hansen afbrydes to gange før spillerne kan enes om remis.

To af favoritterne mister terræn i kampen om de øverste placeringer. Mogens Moe (nr. 19) taber til Ernst Liljedahl, Hellerup (nr. 53) og Øgård N (nr. 5) til J. T. Jonsson I (nr. 41).

Stillingen efter 4. runde:

1. Bent Larsen D 4 p.
2.-6. Svend Hamann D, Wibe N, Zwaig N, Jacob Øst Hansen D, Bo Jacobsen D 3½ p.
7.-27. Westerinen F, Ivarsson S, Bjørn Brinck-Claussen D, Poutiainen F, Jens Kølbæk D, Carlsson S, Jens Kristiansen D, Michael Kjærbye D, osv. 3 p.

5. runde

Bent Larsen kommer som vi skal se nedenfor på hårdt arbejde mod den norske landsholdsspiller Arne Zwaig, Westerinen har fundet melodien og er ved at komme godt med efter gevinst over Torben Kjeldsen og Svend Hamann vinder overbevise over Bo Jacobsen og kommer derved alene på andenpladsen (se partiet nedenfor). Brinck-Claussen må se sig besejret af Thorir Olafsson og rutscher nedad i feltet.

5418

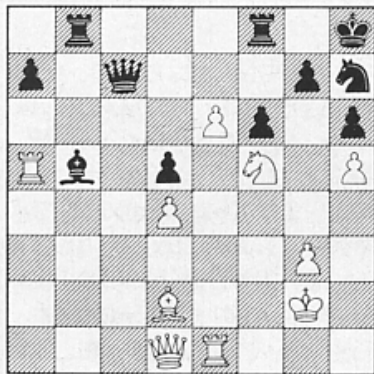
Polsk forsvar

Hvid: Zwaig, Norge Sort: Bent Larsen

1. Sf3, e6 2. g3, b5 3. Lg2, Lb7 4. d3, Sf6 5. 0-0, Le7 6. a4, b4 7. a5, 0-0 8. c3, Sa6 9. e4, bxc3 10. bxc3, Tb8 11. Dc2, Sc5. En tvivlsom ide. 12. Sbd2, La6 13. c4, Lb7 14. La3, Sa6 15. c5. Med remistilbud! 15. —, d5 16. e5, Sd7 17. d4. Det kom i betragtning at bruge dette felt til en springer. 17. —, c6 18. Sb3, Sc7 19. a6!?! Lxa6 20. Sa5, Lb5 21. Te1, Dc8?! Vist nøjagtigere Te8. 22. Lc1, Te8 23. h4, Sf8 24. Ld2, Dd7 25. h5, h6 26. Sh2, Sh7 27. Sg4, Tf8 28. Ta3, De8 29. Dd1, La6. Fører ikke til noget, men må betragtes som et forsøg på at udnytte Hvids tidnød. 30. Lc1, Ld8 31. Ld2, Sb5 32. Ta4, Sg5 35. f4. Så har Hvids løber i hvert fald ikke dette felt. 33. —, Sh7 34. Lf3, Sc7 35. Dc2, Lb5 36. Ta3, Dd7 37. Kg2, Se8 38. Dd1, Lc7 39. Lc1, Kh8 40. Ld2, f6!?! Med ideen 41. exf6, gxf6!, hvilket er chancerigt for Sort. Men forsigtigere var 40. —, f5 med samme ide. Hvis Hvid lader være med at slå en passant, er det dog meget vanskeligt at se, hvordan Sort kan komme videre. Han mangler terræn, og hans springere står dårligt. 41. f5!?! exf5. Efter 41. —, fxe5 42. Sxe5, Lxe5 43. fxe6, Dxe6 44. Txe5 giver herredømmet over e-linien Hvid store gevinstchan-

cer. 42. e6, De7. 42. —, Dc8 43. Se3, Sg5 44. Sxf5, Sxe6 45. Lg4 er ikke rart for Sort. 43. Se3, Sd6! 44. Lxd5! 44. cxd6, Dxd6 vinder naturligvis for Sort, og Hvid må gøre noget, inden Sort får en hest til e4. Sort kan ikke slå løberen, efter 45. Sxd5 vinder Hvid. 44. —, Lxa5! 45. cxd6, Dxd6 46. Txa5, cxd5 47. Sxf5, Dc7. Det var svært at vælge mellem dette og Db6, men jeg trak hurtigt, og straks efter var spilletiden udløbet.

Zwaig fortrød her, at han ikke havde taget hængparti et par træk tidligere. Men i denne stilling hang partiet altså i halvandet døgn, og det hed sig, at jeg stod dårligt. Jeg trøstede mig med merbonden, men det er sandt, at stillingen er vanskelig. Et af resultaterne af mine analyser var, at 48. Lb4 ikke var farligt p.gr.a. Tfc8!, hvorefter jeg ville spille på gevinst, derimod afbytningen Lf1† højest remis. Zwaig anså bagefter 48. Ta3 for det bedste træk, men også Dc1 er interessant. Imidlertid lå der et dårligt træk i konvolutten: 48. Dg4? Sg5 49. Df4, Dc2 50. Sd6, a6! Dette træk overraskede min modstander, men løberen står godt, behersker e2 og e8 og holder det hvide tårn væk fra c5. 51. e7, Tfe8 52. Ta3. Efter 52. Sxe8, Txe8 kommer Sort i fordel med Se4. 52. —, Se4 53. Sxe4, dxe4 54. Tc3, Da2 55. Txe4, Lc4! Truer både Ld5 og Tb2. Zwaig tænkte over ti minutter og var lige ved at overskride. 56. Txc4, Dxc4 57. Kf2, Tb1 58. Le1, Tb2† 59. Kg1, Dd5 60. Lf2, a5. Hvid opgav.

Det eneste parti i turneringen, hvor jeg var i vanskeligheder.

Bent Larsen

5419

Birds åbning

Hvid: Bo Jacobsen Sort: Svend Hamann

1. f4, d5 2. Sf3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, Sc6 5. d3, Lg4 6. Sbd2, e5!? 7. fxe5, Sxe5 8. c4. Forsøger at udnytte diagonalen g2-b7, der er blevet svækket efter sorts tidlige udflugt med løberen til g4. En anden og muligvis bedre mulighed var først at bytte på e5 og derefter spille c4. 8. —, Sxf3†

9. Sxf3, dxc4 10. Da4†, c6 11. Dxc4, Le6. Nu har sort ingen problemer på diagonalen længere, og står tilfredsstillende. 12. Dc2, Sf6. Sort kan naturligvis også spille 12. —, Se7, men hvid kan med 13. e4 begrænse dens videre muligheder. 13. a4. Det træk havde jeg ikke regnet med. Jeg havde set på 13. Sg5, som jeg ville have besvaret med 13. —, Dd7 da nemlig 13. —, Ld7 er dårligt p.gr.a. 14. Db3! med dobbelttrussel på f7 og b7. 13. —, 0-0 14. a5, Tc8 15. 0-0, h6. Et overflødig sikringstræk mod truslen 16. Sg5, og også en svækkelse af kongestillingen. Rigtigt er 15. —, c5, for komplikationerne efter 16. Sg5, Ld5 17. e4, Lc6 18. Dxc5, Lxe4 falder ud til sorts fordel. 16. a6, b6 17. Ta4. Jeg skal ikke nægte, at jeg under partiet anså hvids sidste to træk for lidt »naive« forsøg på at skabe komplikationer, men efter hvids næste træk blev jeg klar over, at det hvide angreb var betydelig mere farligt end først antaget. 17. —, c5 18. Th4! Sg4. Spillet efter nogen tids betænkning, og i virkeligheden baseret på en overseelse, som vi skal se i det følgende. Af sorts øvrige muligheder er 18. —, g5 dårligt p.gr.a. 19. Sxg5! hxg5 20. Lxg5 og sort slipper ikke levende fra bindingen, men 18. —, h5 var faktisk udmærket f.eks. 19. Lg5, Dd6 20. Lf4, Dd7 21. Se5, Db5! med sort fordel. 19. h3, Ld4† 20. Sxd4, cxd4. 20. —, Dxd4† taber straks efter 21. e3, Sxe3 22. Df2! 21. Da4. Dette var trækket, som jeg havde overset. Jeg havde kun regnet med at dronningen skulle tilbage til første række, hvorefter sort klarer sig pænt med Se3 (hvid kan nemlig ikke vinde nogen bonde på h6, da sort har det stærke svar Dg5). Men efter teksttrækket er sort tilsyneladende i vanskeligheder, da 21. —, Se3 ikke går p.gr.a. 22. Txd4, og er derfor tvunget til at finde på et eller andet.

21. —, Txc1!! 22. Txc1, Dg5 23. Tf1. Lad os se på hvids øvrige muligheder: 23. Dc6, Se5! 24. Dc2, Dxg3 og sort vinder tårnet, eller 23. Dd1, De3† med dronninggevinst eller 23. Ta1, (så tårnet ikke er truet efter —, Se3) 23. —, Se3 24. Kh2, Sxg2! 25. Kxg2, Ld5† 26. Kh2, De3

og hvid bliver mat. Hvid har altså ikke bedre end teksttrækket. 23. —, Se3 24. Tf3. Hvis 24. Tf2, Dxd3 25. Dxd4, så —, Tc8! og truslen —, Tc1† afgør. 24. —, Ld5 25. Thf4. Hvid havde håbet på at kunne spille 25. Dxd4, men efter —, Lxf3 26. Lxf3, (26. exf3, Dxd3!) Dxd3† 27. Kh1, Sf5 vinder sort let. Hvid må derfor give kvaliteten tilbage, men havner derved i en dårligere stilling p.gr.a. sorts dominerende springer på e3. 25. —, Lxf3 26. Txf3, Td8 27. Dc6, De7 28. Tf4, Dd6 29. Df3, f5! 30. Db7, g5 31. Tf2, Td7 32. Da8†, Kg7 33. Kh2, h5! 34. Dc6, Hvid var i tidnød, og var ikke glad for sorts trussel 34. —, h4. Efter dronningafbytning vinder sort let. 34. —, Dxc6 35. Lxc6, Tc7 36. Lf3, g4 37. hxg4, hxg4 38. Lg2, Kf6 39. b4, b5! 40. Lb7, Ke5 og hvid opgiver. Stillingen er også helt håbløs for hvid, idet tårnet aldrig kommer i spil igen (41. Kgl for at spille 42. Th2 besvares jo med 41. —, Tc1† og kongen må tilbage til h2).

Svend Hamann

Stillingen efter 5. runde:

1. Bent Larsen D 5 p.
2. Svend Hamann D 4½
- 3.-9. Westerinen F, Wibe N, Poutiainen F, Jacob Øst Hansen D, Michael Kjærbye D, Th. Olafsson I, A. Lahti F 4 p.

6. runde

De to førende danske spillere Bent Larsen og Svend Hamann slapper af efter de foregående runders anstrengelser og spiller remis efter 18 træk i deres indbyrdes parti. Ellers bliver der kæmpet hårdt i mange af rundens partier. Westerinen må endnu en gang nøjes med remis mod en dansk spiller, denne gang Michael Kjærbye, efter at partiet har været hængeparti.

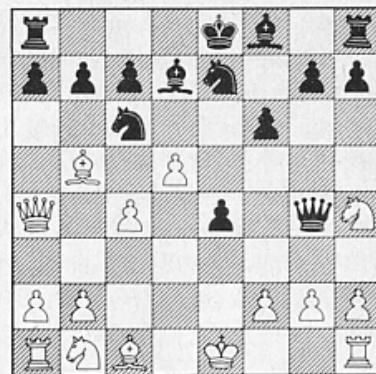
Rundens publikumstræffer er partiet Ib Skovgård-Zwaig. Den unge Gentofte-spiller anvender sin special-åbning og begge spillere bruger megen tid allerede til åbningsspillet: hvid 1 time og sort 1½ time til de første 10 træk. Til slut er begge spillere i alvorlig tidnød, mest dog nordmanden, hvis angreb langsomt ebber ud efterhånden som tidkontrollen nærmer sig.

5420

Ponziani-åbning

Hvid: *Ib Skovgård* Sort: *Zwaig*, Norge

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. c3, d5 4. Da4, f6 5. Lb5, Sge7 6. exd5, Dxd5 7. d4, e4 8. c4, Df5 9. Sh4, Dg4 10. d5, Ld7

11. g3, Sd4 12. Lxd7†, Dxd7 13. Dd1, Sef5 14. Sxf5, Sf3† 15. Kf1, Dxf5 16. Le3, c6 17. dxc6, Td8 18. Da4, b5 19. cxb5, Dh3† 20. Ke2, Dg4 21. h3, Sd4†† 22. Kf1, Df3 23. Kg1, Se2† 24. Kh2, Sxg3 25. Tg1, Ld6 26. fxg3, Dxe3 27. Dc2, Lxg3† 28. Txxg3, Df4 29. Kg2, 0-0 30. Db3†, Kh8 31. De3, De5 32. Sc3, f5 33. Td1, Txd1 34. Sxd1, f4 35. Dc3, De7 36. Tg4, e3 37. c7, Tc8 38. Txf4, e2 39. Se3, h6 40. Tc4, Kh7 41. Kf2, sort opgiver.

I radioudsendelsen efter denne runde blev vist følgende parti, hvor Wibe serverer en lille nyhed (6. Lg5) som fuldstændig overrumpler modstanderen.

5421

Italiensk

Hvid: *Wibe*, Norge Sort: *T. Olafsson*, Island

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lc4, Lc5 4. c3, De7 5. d4, Lb6 6. Lg5, Sf6 7. d5, Sb8 8. d6, cxd6 9. Ld5, 0-0 10. h4, h6 11. Lxf6, Dxf6 12. g4, Df4 13. g5, Kh7 14. gxh6, gxh6 15. Sbd2, Sc6 16. De2, Se7 17. 0-0-0, Ld8 18. Tdg1, Kh8 19. Sg5, Sxd5 20. Dh5, Df6 21. exd5, Le7 22. Sge4, sort opgiver.

5422

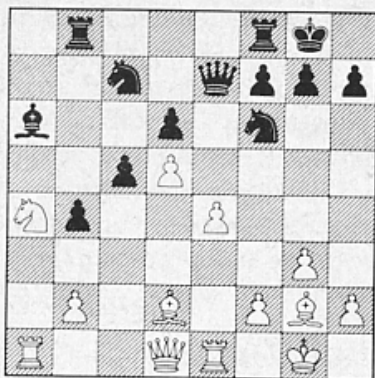
Nimzo-indisk

Hvid: *Jens Kølback*, Nordre

Sort: *Henning Nielsen*, Odense

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. g3, Lb4† 4. Sc3. Jeg ville undgå de sædvanlige teorivarianter og har altså fået en sjælden nimzo-inder. 4. —, c5 5. d5, exd5. Giver hvid bekvemt spil, idet han undgår dobbeltbonden efter Lxc3† eller gambitspillet efter 5. —, b5!? 6. cxd5, d6 7. Ld2, Sa6 8. Lg2, De7 9. e3, 0-0 10. Sge2, Sc7 11. 0-0, b5 12. a3. Løberens plads på b4 er åbenbart ingen fordel for sort fremfor på g7 som i den moderne Ben-Oni. 12. —, Lxc3 13. Sxc3, a5 14. e4, b4 15. Sa4, La6? En alvorlig og måske afgørende fejl, tårnet skulle alligevel til e1. Desuden står løberen uheldigt på a-linien, som hvid kan åbne. 16. Te1, Tab8? Herefter er der ikke mere at gøre. 16. —, Tad8 var nødvendigt. Der følger et klassisk gennembrud. 17. axb4, axb4.

18. e5!

I rette tid. Sort var klar til at konsolidere sig med 18. —, Sd7. På 18. —, Sfxd5 følger nu 19. exd6, Dxd6 20. Lf4! Dd8 21. Lxd5 med officersgevinst. 18. —, dxe5 19. Le3! Sd7? Kun sådan kan c5 dækkes, men sort overser den sekundære trussel, der vinder en officer og partiet. 20. d6, Dd8 21. dxc7, Dxc7 22. Lxc5! Sxc5 23. Sxc5, Lc4 24. Sa6, Lxa6 25. Txa6, Tfd8 26. De2, f6 27. Tc6, Da5 28. Dc4†, Kh8 29. Tc1, b3 30. De2, Db4 31. Le4, g6 32. Txf6, Td2 33. Df3, Txb2 34. Tf7, Dd6 35. T1c7, sort opgiver.

Jens Kølbæk

Stillingen efter 6. runde:

1. Bent Larsen D 5½ p.
- 2.-4. Svend Hamann D, Wibe N, Poutiainen F 5 p.
- 5.-14. Westerinen F, Rantanen F, Jens Kølbæk D, Jens Kristiansen D, Jacob Øst Hansen D, Michael Kjærbye D, Bo Jacobsen D, Saariluoma F, Ib Skovgård D, Hans-Henrik Vognsen D 4½ p.

7. runde

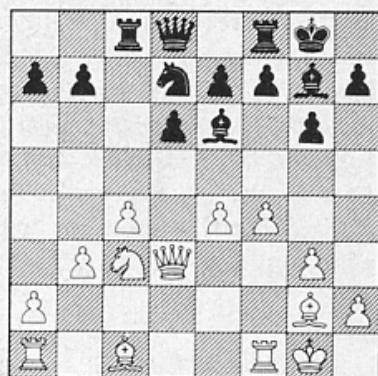
De to danske topspillere spiller begge remis. Bent Larsen mod Wibe og Svend Hamann mod Poutiainen. Jacob Øst Hansen taber til Øgård og Bo Jacobsen til Westerinen.

5423

Katalansk

Hvid: *Hans-Henrik Vognsen*, Alssund
Sort: *Jens Kølbæk*, Nordre

1. d4, Sf6 2. g3, g6 3. Lg2, Lg7 4. Sf3, -0- 5. 0-0, c5 6. c4, cxd4 7. Sxd4, Sc6 8. e4, Sxd4 9. Dxd4, d6 10. Sc3, Le6 11. Dd3, Tc8 12. b3, Sd7 13. f4? En fejl, der straks taber. Det eneste var 13. Lb2, men muligvis frygtede hvid et offer på c4 efter 13. —, Se5 14. De2 enten med springeren eller løberen. Det behøvede han ikke.

13. —, b5!

Helt afgørende. Den hvide dronningfløj ødelægges totalt. 14. Lb2, Db6†. For at forhindre 15. De3. 15. Kh1, bxc4 16. Dd2, cxb3 17. axb3, Dxb3 18. Tfc1, Sb6. Hvid opgav den håbløse stilling.

Jens Kølbæk

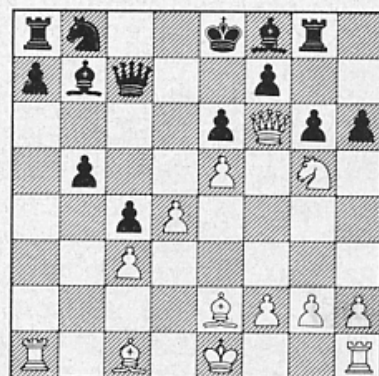
5424 Slavisk dronningegambit

Hvid: *Jens Kristiansen*, Frederiksberg

Sort: *Ib Skovgård*, Gentofte

1. Sf3, d5 2. c4, c6 3. d4, Sf6 4. Sc3, dxc4 5. e4!?, b5 6. e5, Sd5 7. a4, e6 8. axb5, Sxc3 9. bxc3, cxb5 10. Sg5, Dc7??

Jeg har spillet hvid i denne variant to gange, og begge gange har mine modstandere spillet dette mindreværdige træk. Rigtigt er 10. —, Lb7!, og det er herefter ikke så let for hvid at påvise gambittens korrekthed. 11. Dh5!, h6 12. Le2, g6 13. Df3, Lb7 14. Df6, Tg8. En tilsyneladende tiltalende muligyd for sort er kvalitetsofret 14. —, hxg5 15. Dxb8, Lxg2, men partiet Kristiansen-Weimann, GSFs vinterturnering 1971-72 viser en næsten forceret gevinstplan for hvid: 16. Tg1, Le4 17. Lxg5, Sd7 18. Tg4, Lf5 19. Th4, Db7 20. f3, b4 21. Th7, bxc3 22. Dg8!, Sb6 23. Dxf8†, Kxf8 24. Th8†, Kg7 25. Lf6† og mat!

15. Sxe6!, Db6 16. Lf3! 16. Sxf8, Dxf6 17. exf6, Kxg8 giver også hvid en strålende stilling,

men teksttrækket afvikler til et let vundet slutspil. 16. —, Sd7 17. Sg7†, Lxg7 18. Dxb6, axb6 19. Txa8†, Lxa8 20. Lxa8, Sb8. Eller 20. —, Lf8 21. Ld2 fulgt af Tb1. 21. Ke2, Kd7 22. Ld5, Sc6 23. Lxf7, Ta8 24. Ld2, Ta2 25. Tb1!, Sa7. På 25. —, Sa5 spilles simplest 26. Txb5, Sb3 27. Txb3! med et let vundet slutspil. 26. f4, Lf8 27. g4, g5 28. f5, Ta5 29. d5 og sort opgav.

Jens Kristiansen

Stilling efter 7. runde:

1. Bent Larsen D 6 p.
- 2.-8. Svend Hamann D, Westerinen F, Wibe N, Poutiainen F, Jens Kølbæk D, Jens Kristiansen D, Michael Kjærbye D 5½ p.
- 9.-11. Øgård N, Rantanen F, B. Brinck-Claussen D, Saariluoma F 5 p.

8. runde

Bent Larsen spiller atter remis, denne gang mod Poutiainen, og er nu ikke længere alene på førstepladsen. Jens Kristiansen og Michael Kjærbye taber deres første partier i turneringen til henholdsvis Westerinen og Wibe.

Rundens overraskelse er Jens Kølbæks sejr over Svend Hamann. Hamann får hurtigt en god stilling med en bonde i overvægt, men mister besindelsen i tidnød og bliver overrumplet af Kølbæks angreb mod kongestillingen.

De to højest placerede danske spillere på startlisten efter Larsen og Hamann er Karl Pedersen og Bjørn Brinck-Claussen. De har begge sat lidt for mange points til tidligere i turneringen, og deres møde i denne runde er derfor knald eller fald for begge parter:

5425 Siciliansk

Hvid: Karl Pedersen

Sort: Bjørn Brinck-Claussen

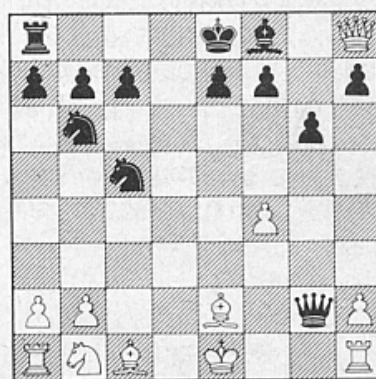
1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. Lc4, e6 4. 0-0, Sf6 5. De2, Le7 6. c3, 0-0 7. Te1, d5 8. exd5, exd5 9. Lb5, Ld6 10. d4, cxd4 11. Lg5, Sc6 12. cxd4, Lg4 13. Lxc6, bxc6 14. Sc3, Tb8 15. h3, Lxf3 16. Dxf3, Txb2 17. Sd1, Tb7 18. Se3, h6 19. Lxf6, Dxf6 20. Dxf6, gxf6 21. Sf5, Td8 22. Tac1, Tc7 23. Sxh6†, Kh7 24. Sf5, Lf8 25. Tc2, c5 26. dxc5, Txc5 27. Txc5, Lxc5 28. Tc1, Lb6 29. Tc6, Te8 30. Kf1, Te6 31. Td6, Kg6 32. Txd5, Te4 33. g4, Tc4 34. Se7†, Kg7 35. Tf5, Tc1† 36. Kg2, Tal 37. Sd5, Ld4 38. Tf4, Td1 39. Se7, Lc5 40. Sf5†, Kg6 41. Sg3, Ld4 42. h4, Td3 43. h5†, Kh7 44. Te4, Le5 45. f4, Ld6 46. Sf5, Lc5 47. Tc4, Lb6 48. Tc6, Ld8 49. Td6, Txd6 50. Sxd6, Lc7 51. Se8, Lxf4 52. Kf3, Ld2 53. Ke4, a5 54. a4, Lc3 55. Kf5, Lb2 56. Sxf6†, Kg7 57. g5, Lxf6 58. h6†, sort opgiver.

Rundens mest seværdige parti leverer Mogens Moe og Ib Skovgård. Moe spiller sin vane tro en skarp åbningsvariant, som imidlertid hurtigt bringer ham i en fortvivlet situation og da han (vistnok!) overser et dobbeltangreb (12. Dd4) må han ofre et helt tårn for 3 bønder + angrebschancer. Angrebet vokser Ib Skovgård over hovedet og Moe afslutter præcist og effektivt.

5426 Skandinavisk

Hvid: Mogens Moe Sort: Ib Skovgård

1. e4, d5 2. exd5, Sf6 3. d4, Sxd5 4. c4, Sb6 5. Sf3, Lg4 6. Le2, Sc6 7. d5, Lxf3 8. Lxf3, Se5 9. Le2, g6 10. f4, Sed7 11. c5, Sxc5. Sort er på vej ud på skråplanet, men 11. —, Sc8 12. Dd4 er heller ikke spændende. 12. Dd4, Dxd5 13. Dxb8, Dxb2

14. Tf1, 0-0-0 15. De5. En fejl mener Ib Skovgård i Gentofte Skakklubs klubblad og foreslår 15. Dc3! 15. —, Se6 16. Le3, Lg7 17. Db5, Sd5 18. Lf2, Sdxf4 19. Sc3.

Se omslagsdiagrammet

19. —, De4! Muligt på grund af 20. Sxe4, Sg2† mat! 20. Tg1, Lxc3† 21. bxc3, a6! og hvid opgiver. Dronningen går tabt efter 22. Dc4 (b2), Sd3†.

Stillingen efter 8. runde:

- 1.-4. Bent Larsen D, Westerinen F, Wibe N, Jens Kølbæk D 6½ p.
- 5.-7. Øgård N, Rantanen F, Poutiainen F 6 p.
- 8.-16. Svend Hamann D, Karl Pedersen D, Mogens Moe D, Jens Kristiansen D, Bo Jacobsen D, Torben Kjeldsen D, Arne Sørensen D, Ristoja F, Jens Hartung Nielsen D 5½ p.

9. runde

Bent Larsen og Westerinden vinder over henholdsvis Jens Kølbæk og Wibe, og de to er nu alene i spidsen.

Svend Hamann vinder over Rantanen og Bo Jacobsen over Brinck-Claussen. Øgård og Poutiainen spiller remis.

Hvid: *Jens Kølback* Sort: *Bent Larsen*

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5 Sge7 4. d4, exd4 5. Sxd4, g6. En anden mulighed er 5. —, Sxd4 6. Dxd4, Sc6. Herimod anbefaler bøgerne 7. Dd5, efter et parti Blackburne-Steinitz, men 7. —, Sb4 8. Db3, Lc5 er vist tilfredsstillende for Sort. Da Sge7 næsten aldrig spilles i moderne stormesterpartier, er der ikke meget pålidelig teori. 6. 0-0, Lg7 7. Le3, 0-0 8. Sc3, d6. Steinitz forsøgte engang 8. —, f5, men det duer ikke, siger teorien. 9. Le2!? Bl.a. rettet mod Se5, der nu kan besvares med f4. 9. —, f5 10. Sxc6, Sxc6 11. exf5, Lxf5. Stillingen er omtrent lige, men Hvid har brugt mest tid, hvilket illustrerer en af fordelene ved at spille sjældne varianter. 12. Dd2, Dd7 13. Sd5, Tae8 14. c4, Te4?! Et provokerende træk, først og fremmest beregnet på at få Hvid til at bruge noget mere tid. 15. Sc3, Te5 16. Tad1, b6 17. f4, T5e8 18. Lf3, Kh8 19. h3, Sb4. Et træk af samme skuffe, det er nemlig slet ikke så let at lave noget i denne stilling. 20. Sd5, Sc2!? 21. Lf2, c5 22. Sc3. 22. g4 giver jo ikke noget p.gr.a. Sd4! 22. —, Sd4 23. Ld5, a6. Den sorte bonde-majoritet er tilsyneladende værdiløs, men Hvid kan jo heller ikke bruge sin til at skabe en fri-bonde, så længe der er mange officerer på bræt-tet. 24. Tfe1, b5 25. Txe8. 25. b3 var nok det fornuftigste, men Kølback havde kun 20 minutter og tænkte mest på afbytning. 25. —, Txe8 26. Te1, h5 27. Se4. Hov! Nu gør han pludselig spillet indviklet. Han betegnede efter partiet dette træk som en god chance, men med henblik på tidnøden er det næppe klogt at opgive blokaden af den sorte d-bonde. 27. —, bxc4 28. Sg5, Txe1† 29. Dxe1, Lf6 30. Lxc4, Dc6! Sort har 50 minutter, Hvid 10! Bondeofret er meget chancerigt, Lxa6 kan besvares med c4. Kølback bruger halvdelen af den resterende betænkningstid og gør et tvivlsomt træk. 31. Lxd4?! cxd4! 32. b3. 32. De2, d3 33. Lxd3, Dc1† er gunstigt for Sort, 32. Lxa6, d3 33. g4, Ld4† 34. Kh2, Dc2† 35. Kg3, Ld7 ligeledes. I den sidste variant besvares 36. Se4 med 36. —, g5!, f.eks. 37. Sxg5? h4† 38. Kf3, Lc6† 39. Se4, Lxe4† og vinder, eller 37. Dd2? Db1! En bonde eller to spiller ingen rolle i disse stillinger, hovedsagen er, om man kan skabe trusler og samtidig holde sin konge garderret. 32. —, d5 33. Lxa6, d3 34. g4, Le4 35. Sxe4, dxe4 36. Lc4, Dc5† 37. Kg2, Dd4. Sort har gevinststilling, foruden fribønderne har han muligheder for at skabe trusler mod den hvide konge. 38. Db4(?) Db2† 39. Kh1, Db1† 40. Kg2, Dc2†. Hvid opgav. P.gr.a. 41. Kh1, Dd1† 42. Kh2, De2† 43. Kh1, Df1† osv.

Bent Larsen

Stillingen efter 9. runde:

- 1.-2. Bent Larsen D, Westerinen F 7½ p.
3.-11. Svend Hamann D, Øgård N, Karl Pedersen D, Wibe N, Poutiainen F, Jens Kølback D, Mogens Moe D, Bo Jacobsen D, Jens Hartung Nielsen D 6½ p.
12.-16. Jens Kristiansen D, Jacob Øst Hansen D, Arne Sørensen D, Saariluoma F, Sv. E. Christensen D 6 p.

10. runde

Bent Larsen vinder sikkert over Westerinen og er herefter næsten sikker på at vinde turneringen.

Bo Jacobsen og Jens Kristiansen vinder hurtige angrebssejre over Karl Pedersen og Saariluoma (se partierne nedenfor) og Svend Hamann og Mogens Moe spiller remis.

Nordmændene Øgård og Zwaig vinder over henholdsvis Jens Kølback og Jacob Øst Hansen.

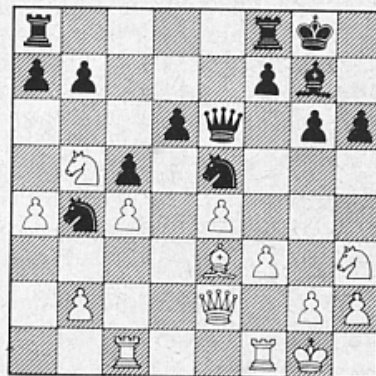
Jens Hartung Nielsen har ikke mistet modet efter nederlaget til Bent Larsen i 1. runde. Han har indtil nu ikke tabt andre partier og har efter 9. runde kontakt med førergruppen. Han taber imidlertid i denne runde til Wibe og i sidste runde til Jens Kølback.

5428

Kongeindisk

Hvid: *Bent Larsen* Sort: *Westerinen*

1. c4, g6 2. Sc3, Lg7 3. d4, Sf6 4. e4, d6 5. Le2, 0-0 6. Sf3, Lg4 7. Le3, Sfd7 8. Te1. 8. 0-0, Sc6 9. d5, Lxf3 10. Lxf3, Sa5 11. Le2, Lxc3 anses for godt for Sort. 8. —, c5. Jeg synes bedre om 8. —, e5 9. d5, a5, f.eks. 10. Sd2, Lxe2 11. Dxe2, f5 12. f3, Lh6! 9. d5, Sa6 10. 0-0, Sc7 11. a4, Sa6 12. Sg5, Lxe2 13. Dxe2, h6 14. Sh3, Sb4 15. Dd2? Jeg havde allerede skrevet 15. f4, i nogle tilfælde ville jeg fortsætte med e5, dxe5; f5!? Men hvis Sort svarer g5, er der måske et offer på g5, hvis kongen står på h7? I sidste øjeblik kom jeg i tanker om, at Dd2 kunne besvares med Se5, men jeg var stædig, nu ville jeg spille Dd2, og i tilfælde af Se5 ville jeg anse det hele for en psykologisk finte. 15. —, Se5 16. De2! Dd7 17. f3. Nu må Sort gøre noget, før Hvid får spillet Sf2 og f4. 17. —, e6 18. dxe6, Dxe6 19. Sb5.

Her bør Sort spille De7, med næsten lige spil, Hvid har feltet d5, Sort har d4. 19. —, Sed3?? 20. Tc3! Med afgørende fordel! Men derfor var? ved 15. træk nu alligevel berettiget.... 20. —, De5 21. Txd3, Sxd3 22. Dxd3, Dxb2 23. Tb1, Da2 24. Db3, Dxb3 25. Txb3, Tfd8 26. a5. Med den udmærkede ide at besvare b6 med a6. Men 26. Sf4 var nok enklere. 26. —, g5 27. Sf2, Td7 28. Td3, Tad8 29. Sd1, f5! 30. Sbc3! 30. exf5, d5 er ikke særlig klart. 30. —, fxe4 31. Sxe4, b6 32. axb6, axb6 33. Sdc3, Ta7 34. Sd5, Ta1† 35. Kf2, Le5 36. g3, Ta2† 37. Kg1, Tb2? Tidnød, men stillingen var i alle tilfælde tabt for Sort. 38. Ta3! b5 39. Ta7, Tf8. Eller 39. —, bxc4 40. Se7†! Kf8 41. Sg6†, Kg8 42. Sxe5, dxe5 43. Sf6† etc. 40. f4, gxf4 41. gxf4, Lg7 42. f5. Mod den kolossale hvide angrebsstyrke kan Sort naturligvis ikke stille noget op. 42. —, bxc4 43. f6, Tf7 44. Txf7, Kxf7 45. Sxd6†, Ke6(?) 46. fxg7, Tb8 47. Se8, Sort opgav.

5429

Siciliansk

Hvid: *Jens Kristiansen*, Frederiksberg

Sort: *Saariluoma*, Finland

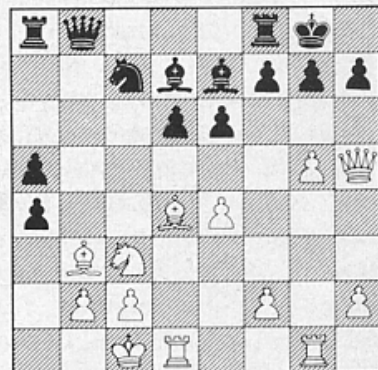
1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, d6 6. Lc4, e6 7. Lb3, Le7 8. Le3, 0-0 9. De2, Ld7 10. 0-0-0, Db8 11. Thg1, Sxd4 12. Lxd4, b5.

Hvids træk har været spillet 100 gange før, medens sorts er ganske sælsomme. Ideen er at udnytte hvids Lb3s stilling ved at køre frem med a- og b-bønderne. Dette skal så fremprovokere en svækkelse i den hvide rokadestilling, som så skal udnyttes til et kongeangreb. 13. g4, a5!? Her tror jeg 13. —, b4 er en ide til forstærkning af sorts spil. 14. g5, Se8 15. a4? I turneringerne i Grenå og Ribe vandt jeg et par ganske korte partier som hvid mod siciliansk, og de er senere blevet offentliggjort mange steder. I virkeligheden har jeg spillet disse partier meget upræcist og har kun vundet på grund af svag modstand. Se fx. her: I overensstemmelse med hele ånden i Velimirovic-varianten skal der her spilles 15. Dh5! og på 15. —, a4 16. Sd5!!, exd5 17. Lxd5 og hvid har et kraftigt og antagelig afgørende angreb. Dette fandt jeg ud af på hotelværelset i Ribe i samarbejde med Kaj Bjerring. Vores smukkeste analyse ser således ud: 17. —, Le6 18. Td3!, Dc8 19. Th3!!, Lxh3 20. g6, hxg6 21. Dxc6, Le6 22. Dxc7†, Sxg7 23. Txg7†, Kh8 24. Txf7†, Kg8 25. Tg7†, Kg8 26. Txe7†, Kg8 27. Tg7†, Kh8 28. Tc7†, Kg8 29. Txc8 og vinder. Tænk, om man en dag kunne få lov at spille et sådan parti, smukt og fejlfrit!

15. a4? skal sort besvare med 15. —, bxa4! 16. Sxa4, Lxa4 17. Lxa4, Db4 og vi kommer over i et slutspil, hvor sort har gode chancer.

Bonden på g5 er nu nærmest en svækkelse. Nu spiller sort imidlertid noget andet, og partiet kommer alligevel, trods dette lille hæslelige intermezzo ved det 15. træk, til at ligne en rigtig »Velimirovic«!

15. —, Sc7? 16. Dh5!, bxa4.

17. Td3!!, e5.

17. —, axb3 18. Th3 giver selvfølgelig også mat, hvad der ikke kan undre. Alle hvids officerer arbejder på K-fløjen, medens sort har et par brikker stående off-side på D-fløjen. Så betyder det ikke så meget, at man har en officer for lidt! 18. g6!, hxg6 19. Txg6. Truer Txg7†! 19. —, Lf6 20. Txf6!, axb3 21. Tg3 og sort opgav. 21. —, Se6 22. Th3 eller 21. —, Se8 22. Th6. Smukke ekkovarianter!

Jens Kristiansen

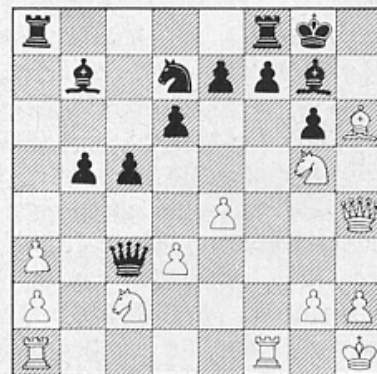
5430

Birds åbning

Hvid: *Bo Jacobsen*

Sort: *Karl Pedersen*

1. f4, g6 2. Sf3, Lg7 3. d3, d6 4. e4, c6 5. Le2, Sd7 6. c3, Sgf6 7. 0-0, 0-0 8. Kh1, a5 9. De1, a4 10. Sa3, Dc7 11. Dh4, b5 12. f5, La6 13. Sc2, c5 14. Lh6, a3 15. bxa3, Lb7 16. Sg5, Da5 17. fxg6, hxg6 18. Lg4, Dxc3 19. Lxd7, Sxd7.

20. d4, f5 21. Lxg7, Kxg7 22. Dh7†, Kf6 23. Txf5†, sort opgiver.

Stillingen før sidste runde:

1. Bent Larsen D 8½ p.

- 2.-6. Westerinen F, Øgård N, Wibe N, Poutiainen F, Bo Jacobsen 7½ p.
 7.-10. Svend Hamann D, Jens Kristiansen D, Mogens Moe D, Arne Sørensen D 7 p.
 11.-16. Karl Pedersen D, Zwaig N, Jens Kølbæk D, Jonsson I, Th. Olafsson I, Jens Hartung Nielsen D 6½ p.

11. runde

Spændingen fordufter hurtigt i sidste runde. De fire der har en teoretisk chance for at nå op på siden af Bent Larsen spiller indbyrdes og bliver hurtigt enige om remis og allerede efter en times spil modtager Bent Larsen Bo Jacobsens remis-tilbud. Poutiainen har spillet mod Westerinen og opnået sin sjette remis i turneringen og er dermed eneste spiller foruden Bent Larsen, der har gennemført turneringen uden tabspartier.

Det lykkes for Svend Hamann og Jens Kristiansen at vinde deres partier over Arne Sørensen og Mogens Moe og begge når dermed op på andenpladsen.

5431 Siciliansk

Hvid: *Arne Sørensen* Sort: *Svend Hamann*

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Le2, e5 7. Sb3, Le6 8. 0-0, Sbd7 9. Le3, Le7 10. De1?, b5! Hvid har spillet åbningen slapt - han skulle spille enten f4 eller a4 eller begge dele - og efter 10. —, b5 står sort allerede godt, men der er naturligvis endnu ikke noget særligt på færde. 11. f3, Dc7 12. a3, Sb6 13. Td1, 0-0 14. Df2?. Hvid bør her benytte chancen til at spille 14. Lxb6! hvormed han nogenlunde klarer sig. 14. —, Sc4 15. Lc1, Sxa3! Haha, den gode gamle fidus! Den psykologiske værdi er næsten mere værd end bonden, for hvid, der sikkert havde glædet sig til et spændende parti, føler sig allerede narret, og spiller derfor uinspireret i det følgende. 16. Sd5, Lxd5 17. exd5, Sc4. Slag på c2 er uklart, f.eks. 17. —, Sxc2 18. Ld2! med truslen 19. Tc1. 18. f4, Tad8! Hvids eneste reelle mulighed for modspil består i at åbne spillet med fxe5, og sort stiller derfor tårnet på d8, så at bonden på d5 kommer under tryk. 19. Dg3, Kh8 20. fxe5, dxe5 21. Kh1. Hvid havde vist håbet på at kunne udnytte sorts udækkende droningstilling til at få springeren i spil med 21. Sd4, men sort spiller f.eks. 21. —, Db6 med gevinst af springeren. 21. —, Sxd5 22. Ld3. Hvid har ikke rigtig heldet med sig i dette parti, for nu er den sorte dronning jo dækket, og derfor går 22. Sd4 ikke. 22. —, Sf4! 23. Txf4. Et forsøg på »rusk«, thi efter 23. Lxf4, exf4 24. Txf4, Sxb2 vinder sort let. 23. —, exf4 24. Lxf4, Ld6 25. Dh4, Endelig truer hvid med noget. 25. —, f5 26. Lg5, Sxb2! Sorts springere har været flittige i

dette parti. Hvid har nu to muligheder, der begge ikke duer: 27. Lxf5, Txf5 28. Lxd8, Sxd1! med mattrussel på f1 eller 27. Lxd8, Dxd8 28. Dxd8, Txd8 29. Ta1, Sxd3 30. cxd3, Ta8 31. Sd4 (?), Le5! og sort vinder. 27. Sd4, Sxd1 28. Se6, Da7 29. Lxd8, Sf2† 30. Kg1, Lg3!! og hvid opgiver, for efter 31. Dxd3, Se4† går dronningen tabt, og efter 31. hxg3, Sh3†† 32. Kh2, Dgl† 33. Kxh3, Dh1† er hvid mat.

Med dette parti lykkedes det mig at komme på 2. pladsen sammen med en del andre, medens Arne Sørensen med sine 7 points alligevel kan være godt tilfreds, og bl.a. kan deltage i den næste landsholdsklasse, idet han med sit resultat i Grenå kom over 2200 i rating, hvilket jo er grænsen til denne klasse.

Svend Hamann

Almenklassen

Her deltog 86 spillere, som også spillede 11 runder. De 17 gavepræmier blev fordelt således:

1. T. Marinus S	9	(korr. 65.5)
2. A. Kerje S	9	(korr. 65.0)
3. E. Korkhonen F	8	
4. H.-Å. Cedersund S	7½	(korr. 63.0)
5. H. C. Nielsen D	7½	(korr. 61.0)
6. Dan Andersen D	7½	(korr. 57.5)
7. E. Lockertsen N	7½	(korr. 56.5)
8. N. Wallentin S	7½	(korr. 54.0)
9. R. Andersson S	7	(korr. 67.0)
10. J. H. Larsson S	7	(korr. 66.5+)
11. G. Brandt D	7	(korr. 66.5)
12. J. Heikkinen F	7	(korr. 65.5)

Bedste blandt nr.

30.-39. J. Frederiksen D	7	korr.
40.-49. Th. Jensen D	6½	
50.-59. H. Andersen D	6	korr.
60.-69. E. Lauritzen N	6½	
70.-86. F. Antonsen N	5½	korr.

Bedste dansker blev som det ses H. C. Nielsen, formand for Silkeborg Skakklub. Vi bringer et karakteristisk parti, spillet i 9. runde.

5432 Blackmar-Diemer-gambit

Hvid: *H. C. Nielsen*, Silkeborg
 Sort: *Dan Andersen*, Frederikssund

1. d4, Sf6 2. f3, d5 3. e4, dxe4 4. Sc3, Lf5 5. g4, Lg6 6. h4, exf3 7. Dxf3, c6 8. h5, Lxc2 9. Th2, Dxd4 10. Txc2, Dxd1 11. Tg2, Dd4 12. Le3, Dd8 13. Td2, Sbd7 14. 0-0-0, Da5 15. g5, Se5 16. De2, Sfd7 17. Lf4, e6 18. Ted1, f6 19. Lh3, 0-0-0 20. Lxe6, Lb4 21. Lxe5, fxe5 22. Ted1, Lxc3 23. Txd7, Txd7 24. Txd7, Kb8 25. bxc3, Dxc3† 26. Dc2, De3† 27. Dd2, Dc5† 28. Kb2, Db5† 29. Lb3, a5 30. a4, Df1 31. Dxa5, sort opgiver.

Nordisk Skakforbunds kongres 1973

afholdtes under Nordisk Turnering den 28. juli 1973 i Grenå.

Regnskabet balancerede med sv.kr. 11.130,18 og sluttede med en kassebeholdning på sv.kr. 9.130,18.

Schøller berettede suppleret af turneringsarrangøren Helge Dahl om årets Nordiske Turnering (NT). Det rekordagtige deltagerantal, 196, indicerede, at den nye turneringsform havde talt til spillerne. Til sammenligning var deltagerantallet i 1967 i Hangö 97, i 1969 i Lidköping 111, og i 1971 i Reykjavik 62.

Næste NT arrangeres i 1975 i Norge, antagelig på Gausta højfjeldshotel ved Lillehammer. Man enedes om, at der kunne inviteres til en dameklasse, men denne burde kun gennemføres, hvis der meldte sig mindst 10 damer fra mindst 3 lande. Vinderen af denne klasse skulle have titlen »Nordisk damemester«.

Endvidere kunne man lade bedst placerede juniorspiller få titlen »Nordisk juniormester«, men der skulle ikke oprettes en speciel junior-klasse. Man vedtog, at indskud og præmier skulle holdes uændret med en førstepræmie på mindst

n.kr. 4.000. Turneringsformen skulle ikke ændres.

Fra svensk side var der ønske om en juniorholdturnering evt. i form af landskampe. Alle var interesserede, men ville vente med endelig stillingtagen indtil der forelå invitation fra svensk side.

Endelig vedtog kongressen vedtægter for Nordisk holdmesterskab i Skoleskak og Gymnasieskak (yngre skol-lag og ældre skol-lag).

Til sidst berettede Sv. Svendsen om Dansk Skole Skaks tur til Moskva for 50 skoleskakkspillere, et arrangement, som i høj grad havde kongressens interesse.

H. Grau-Hansen

Hovedbestyrelsesmødet i København 26/8 1973

HB drøftede fortolkningen af § 3 i DSUs love og fastslog: En spiller, der er medlem af flere skakklubber, behøver kun at være registreret i DSU gennem een klub.

Som DSU repræsentanter i Nordisk Skakforbund genvalgtes O. Schøller Larsen og H. Grau-Hansen.

Fortsættes side 271

BOGNYT

Estrin: Theorie und Praxis des Zweispringerspiels	45,10
Euwe: Theorie der Schach-Eröffnungen, bd V	60,00
Kotov: Lehrbuch der Schachstrategie, bd 2	35,40
Fine: Ideas behind the chess openings	15,75
Johansson: Svenske enkeltmandsturneringen i Bollnäs	13,70
CHES PLAYER: Hastings 1973 I. B. Larsen	13,45
CHES PLAYER: Wijk aan Zee 1973 I. M. Tal	13,45
Ritson Morry/Griffiths: Bath 1973 I. USSR	24,00
Ritson Morry/Griffiths: The world junior chess-73	19,20
Balslev: Ribe 1973 6-landsturneringen	10,45
Lombardy: Modern chess opening traps	62,65
Spielmann: The art of sacrifice in chess	15,75
Chernev/Reinfeld: The fireside book of chess	20,65
Fine: Practical chess openings	27,65
Fine: The middle game in chess	24,15
Coles: Epic battles of the chessboard	15,70
Reinfeld/Chernev: Chess strategy and tactics	11,50

Moms og porto eksklusive - Hurtig levering

SKAKHUSET

24 Studiestræde . 1455 København K . Danmark
Telefon: Udenbys (01) 28 62 91 Indenbys Byen 6291
Giro: Dansk 58715 -- Svensk 631945-3
Norsk 9 92 45 -- Finsk 1121 19-5
Svensk bankgiro 312-7958

Klar dansk sejr i Ribe

Jens Kristiansen i hopla

Af BENT LARSEN

Ribe 1973

5. - 9. august

	V	S	I	N	D	F	pts.
Vesttyskland	x	1½	3½	4	3	3	15
Sverige	4½	x	3½	4	1½	4	17½
Island	2½	2½	x	1	2½	3	11½
Norge	2	2	5	x	1½	5	15½
Danmark	3	4½	3½	4½	x	5	20½
Finland	3	2	3	1	1	x	10

Sekslandsturneringen i Ribe blev, måske en smule overraskende, vundet af det danske hold, der var sat sammen efter mange afbud. Den store helt blev Jens Kristiansen, der på det såkaldte juniorbræt (aldersgrænse 24, fordi det åbne junior-DM spilledes samtidig i Helsingør) scorede 5 points i de 5 partier. Iøvrigt ikke den eneste 100% score, på damebrættet var den tyske fru Laakman suveræn. Men ellers var tyskerne naturligvis meget langt fra stærkeste opstilling, efter den beskedne fjerdeplads samler man nok et stærkere mandskab næste år. Dueball gjorde det godt på 1. bræt, men Kunsztowicz, Cristoph, Nehmert og Buchal lavede altså ikke points nok.

Svenskerne, der har vundet i Grossenbrode de to foregående gange, var igen i stærkeste opstilling, og det var muligvis heldigt for os at møde dem i 1. runde, da Ulf Andersson ikke var nået frem fra Amsterdam, hvor han lige var blevet færdig med at spille IBM-turnering. Man rykkede op og satte holdkaptajn Hildebrand ind på 4. bræt, men fik altså store tæv. Sejer Holm burde oven i købet have fået mere end remis mod Jansson, men til gengæld kan læserne selv bedømme, hvad jeg burde have fået mod Ornstein. I sidste runde var vi lige ved at få store klø af tyskerne, men Jens Kristiansen vandt selvfølgelig, selv om han stod til tab, og så klarede vi os igennem uden nederlag. Både Sejer og Fedder spillede et par gode partier og et enkelt dårligt, 4 points til hver. Bjerring nedgjorde i solid stil Hildebrand samt nordmanden Ulrichsen, men i de tre andre partier spillede han åbningen elendigt og fik kun et halvt point. Fru Haahr fik kun halvandet point og var langt under sin bedste form, grove fejl og passivt spil. Vor førstemand er ikke værd at spille mange ord på, to gevinster og tre remiser, og den ene gevinst var altså det helt specielle parti

mod Ornstein. En dårlig trøst er det, at Olafsson og Andersson i hvert fald ikke spillede bedre, Island og Norge var næsten i stærkeste opstilling, og nordmændene så meget optimistiske ud efter de to første runder, da de førte med den imponerende score 10 af 12. Vi bragte dem ned på jorden. Finland manglede Westerinen, og deres nye håb Rantanen og Poutiainen viste ikke noget særligt. Rantanen kan kombinere som en ren djævel, hvad man så et par gange i Grenå, men når han ikke får lov til at demonstrere sine taktiske færdigheder, er han ikke farlig. Poutiainens spil virker mere modent, men han spillede ikke så godt i Ribe som i Grenå.

Vittenbergskolen var velegnet til formålet, og Ole Balslev og hans folk stod for arrangementet, som der ikke var meget at udsætte på. For nogle tilskuere kneb det vist at følge alle partier, måske skulle vi have siddet i midten, så folk kunne gå udenom? Intern fjernsynsforbindelse til et analyserum er en fin ide. Men et særtog er nok en alt for god ide.... Arrangørerne var vist lidt skuffede over tilskuertallet. Her er nogle af de partier, som så mange gik glip af at opleve på stedet.

5433

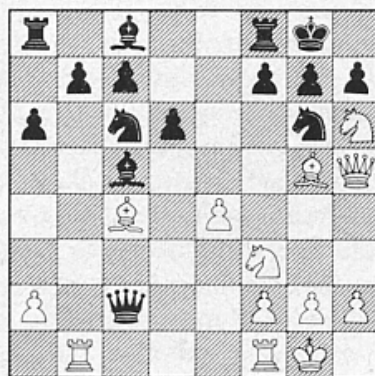
Spansk

Hvid: *Ornstein*, Sverige

Sort: *Bent Larsen*, Danmark

1. e4, e5. Sandsynligvis spilleligt. Jeg mener, når jeg overvejer, om jeg skal spille Siciliansk eller Alekhin eller Pirc eller Caro-Kann, glemmer jeg sommetider at tage symmetri-trækket med i overvejelserne. 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, Sge7. Muligvis også spilleligt, og der er jo det ved det, at hvis jeg begår den kendte fejl 3. —, a6, bytter folk på c6 og får gode remis-chancer. 4. 0-0, a6. Næsten uspillegit. 5. Lc4! Sg6 6. d4, exd4. Solidere Le7, som jeg valgte mod Westerinen i Siegen, men jeg

var nu lige ved at tabe alligevel. Westeringen og Ornstein er de eneste, der har spillet 4. 0-0 og 5. Lc4 imod mig, de fleste spiller rutinemæssigt La4 og c3, og så får man en variant, hvor Hvid ikke burde have rokeret så tidligt: 3. —, a6 4. La4, d6 5. c3, Se7 6. d4, Ld7, her er 7. 0-0 eller 7. Lb3, h6 8. 0-0 ikke det stærkeste for Hvid. 7. Sxd4, Lc5. Le7 var mig et nummer for beskedent. 8. Sf5! 0-0 9. Dh5, d6 10. Lg5! De8. Bevare mig vel, jeg er kommet ud i stormvejr. Han kan allerede slå på g7, men så slår jeg på e4, det går vist. 11. Sd2! De5 12. Sf3, Dxb2 13. Tab1. Ingi Johansson gjorde mig opmærksom på 13. Lc1!?, men efter 13. —, Dxa1 14. Sg5, h6 kan jeg ikke se nogen gevinst for Hvid. 13. —, Dxc2. En overseelse, men 13. —, Dc3 14. Ld5 er næppe bedre. 14. Sh6†!

Av! Jeg havde kun set flygtigt på denne mulighed, nu måtte jeg til at studere den nærmere. 14. —, gxh6 15. Lf6, Lxf2† 16. Kh1? Le3, altså 16. Txf2, Dxb1† 17. Tf1? Db6† og De3, derfor 17. Lf1! Dc1 18. Sd2. Nu har Hvid en sikker remis: 18. —, Sd8 19. Dxb6, Se6 20. Tf3, Te8 21. Th3, Sgf8 22. Tg3†, men sandsynligvis har han mere: 22. Tc3, Dxc3 (ellers Tg3†, Th3 og Sf3) 23. Lxc3. Sort har to tårne og to bønder for damen, men kan næppe stable noget forsvar på benene. - Eneste lyspunkt, Ornstein er ved at komme i tidnød. 14. —, Kh8 15. Sxf7†, Txf7 16. Lxf7, Sce5 17. Sxe5, Sxe5 18. Lb3, Lg4 19. Lxc2, Lxh5 20. Txb7, h6 21. Ld2, Lb6 22. Tb1, Sc4 23. Lc3, Tc8 24. Ld3, Se5 25. Lxa6, Ta8 26. Lf1. Den nemmeste gevinst var Txb6. Min modstander havde stadig over fire minutter, men nerverne begyndte vel at sno sig den forkerte vej. 26. —, Txa2 27. T1xb6, cxb6 28. Txb6, Tc2 29. Ld4. Jeg var begyndt at fatte håb, f.eks. 29. Lxe5, dxe5 30. Tb5, Tc1 31. f3, Lf7 32. Kf2?? Txf1†. 29. —, Tc1 30. Le3, Td1 31. Tb8†, Kh7 32. Tc8, Sg4. Slutspillet efter 32. —, Le2 33. Tc1 er nok tabt, altså videre på jagt efter taktiske chancer. Men jeg var bange for 33. Lf4! g5 34. Tc1. Det er dog ikke sikkert, at lø-

berslutspillet efter 34. —, Sxf2 35. Kxf2, gxf4 36. Txd1, Lxd1 37. Le2, Lc2 38. Kf3, Kg6 vinder for Hvid. 33. Tc3? Le8! 33. —, Sxh2 gav remis chancer, men dette er langt bedre. 34. Tb3, Lc6 35. f3?? Sxe3. Hvid opgav. Egentlig synes jeg, han af hensyn til holdmoralen burde have spillet videre, efter 36. Txe3, Lb5 37. Kf2 er gevinsten endnu ikke helt let. Men skuffelsen var altså for stor.

- Det var et mægtigt parti for publikum inde i analyserummet, sagde man. Jeg håber dog, publikum ville have været endnu bedre tilfreds, hvis jeg havde spillet et godt parti.

5434

Jugoslavisk

Hvid: *Jens Kristiansen*, Danmark

Sort: *Uddenfeldt*, Sverige

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Sc3, d6 4. f4, Sf6 5. Sf3, c5 6. e5!? Sfd7 7. Sg5?! Vistnok nyt, men ikke godt. Jens havde set lidt på det, og det så interessant ud. 7. —, dxe5?? Manglende forståelse! Der opstår nu en stilling, hvor det ville være bedre for Sort, om hans bonde stod på c7. 7. —, cxd4! var det givne, og det er ikke lykkedes at finde en blot nogenlunde tilfredsstillende fortsættelse for Hvid, 8. e6 besvares koldblodigt med Sc5. 9. Dd6, De7 10. Sb5, Sa6 11. Le2, h6 12. Se4, Dxd6 13. Sbx6†, Ke7 14. Lxa6, bxa6 15. Le3, f6 16. exf6†, Lxf6 17. 0-0-0, Td8 18. Sxf6, Kxf6 19. Td2, Ke7 20. Thd1, a5 21. Sxc8†, Taxc8 22. Lf2! Hvid vinder efter behag, jeg bringer kun partiet for at advare mod fidusen 7. Sg5. Hvis partiet går rundt i skakpressen, får trækket nok både udråbstegn og alting, men det var altså et af den slags, der kun duede til at vinde et parti. 22. —, Sf6 23. Txd8, Txd8 24. Lxc5†, Ke8 25. Txd8†, Kxd8 26. Lxa7, og Hvid vandt.

5435

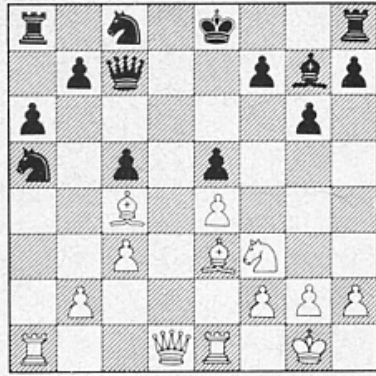
Siciliansk

Hvid: *Asmundsson*, Island

Sort: *Kaj Bjerring*, Danmark

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. Lb5†, Ld7 4. a4!? Gurgenidse variant, som jeg også har spillet nogle få gange, kendt er partiet mod Bednarski, se »Udvalgte Partier«. Sorts bedste svar er formentlig 4. —, Sf6, hvorefter 5. e5? dxe5 6. Sxe5, Lxb5 7. axb5, Dd5 er dårligt for Hvid. 4. —, Sc6 5. 0-0, g6 6. Te1, Lg7 7. c3, e5 8. Sa3, Dc7? Langt bedre Sge7. 9. d4, a6. At åbne spillet med slag på d4 er naturligvis meget farligt. 10. dxc5! dxc5 11. Lf1, Sge7 12. Sc4, Sc8 13. a5. c5 isoleres, 13. —, 0-0 besvares stærkt med 14. Sb6. 13. —, Le6 14. Le3, Lxc4 15. Lxc4 Sxa5?

16. Txa5! Dxa5 17. Lxf7†, Kf8. Eller 17. —, Ke7
18. Dd5. Eller 17. —, Kxf7 18. Dd7†, Se7 19.
Sg5†, Kf8 20. De6, Ke8 21. Td1. 18. Sg5, Lf6
19. Dd7, Se7 20. Lb3, Sort opgav.

5436 Dronningindisk

Hvid: Jansson, Sverige

Sort: Rantanen, Finland

1. Sf3, d5 2. c4, e6 3. g3, Sf6 4. Lg2, Le7 5.
0-0, 0-0 6. d4, b6 7. Sc3, Lb7 8. Se5, c5? En
kendt teorifejl. 8. —, Sbd7 er heller ikke godt
p.gr.a. 9. Da4, de vigtigste fortsættelser er 8. —,
c6 og 8. —, Dc8. 9. cxd5, cxd4 10. Dxd4, Sxd5
11. Sxd5, Lxd5 12. Lxd5, Lc5? 12. —, Dxd5 gav
et dårligt slutspil. 13. Dxc5!, Sort opgav! Den
hvide stilling rummer ingen svagheder, og med
tårn og to lette for dronningen vinder han legen-
de let. Men alligevel var der nogle, der mente,
Rantanen burde have spillet videre. Jeg er tilbø-
jelig til at mene det samme, tapperhed gavner
holdmoralen.

5437

Siciliansk

Hvid: Wibe, Norge

Sort: Steen Fedder, Danmark

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6
5. Sc3, a6 6. Lc4, e6 7. Lb3, b5. Denne line-
danservariant er Fedder ved at blive en slags spe-
cialist i, bl.a. 8. 0-0, Le7 9. f4, Lb7 10. e5, dxe5
11. fxe5, Lc5 12. Le3, Sc6 13. exf6, Lxd4 14.
fxg7, Lxe3† 15. Kh1, Tg8 16. Lxe6, hvilket
man kan analysere på i ugevis. 8. Lg5!? Le7 9.
Df3, Db6! Lb7 duer jo ikke p.gr.a. ofret på e6.
10. 0-0-0, Sbd7 11. The1. Med truslerne Sd5
og Sf5 vil Hvid tvinge Sort til at rokere. 11. —,
0-0 12. Dg3, Sc5 13. Te3, Lb7. 13. —, Ld7 (for
at tage feltet a4 fra den hvide springer) er betæn-
keligt p.gr.a. Dh4 fulgt af Th3, f.eks. 14. Dh4,
Tfc8 15. Th3, b4 16. Lxf6, Lxf6 17. Dxb7†,
Kf8 18. Sf5! Med henblik på Sorts angrebsfø-
ring står løberen ellers ofte bedst på d7. 14. Dh4,
Tfc8 15. Tg3. Nu kunne Th3 besvares med Sxb3†
fulgt af Txc3 og Lxe4. 15. —, Sxb3† 16. axb3,
Kf8 17. f4, Txc3!? Sort overtager initiativet for
en beskeden betaling. 17. —, h6 18. Lxh6, gxh6
19. Dxb7†, Ke8 20. e5 var for farligt. 18. Txc3,
Lxe4 19. f5!? Ved roligt spil får Sort gode an-
grebschancer, medens Hvid ikke kan lave meget
på kongefløjen. 19. —, exf5 20. Df2, Da5 21.
Kb1, b4 22. Tc4, h6 23. Ld2, d5 24. Tc6, Sg4
25. Dg3, Dd8 26. h3, Lh4. Muligvis bedre 26. —,
Sf6 27. Tf1, a5! 27. Lxb4†, Kg8 28. Dc3, Se5
29. Sxf5? Efter 29. Td6 var stillingen stadig uklar.
29. —, De8! 30. Sxh4, Sxc6. Nu står Sort klart
bedst. 31. Lc5, a5 32. Sf3, Sb4 33. Lxb4, axb4
34. Dxb4, Dc8 35. Sd4, Lxg2 36. h4. Hvid tabte
på tidsoverskridelse.

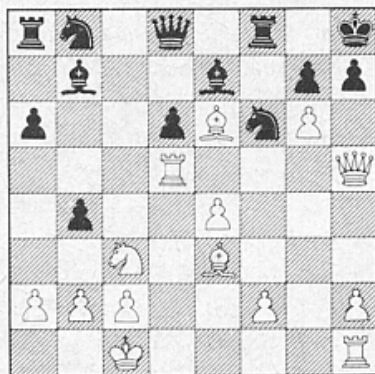
Fra turneringen i Ribe. - Yderst til højre med hvid skjorte står den danske topscorer Jens Kristiansen.

Foto: VESTKYSTEN.

Hvid: *Jens Kristiansen*, Danmark

Sort: *Heim*, Norge

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6
5. Sc3, a6 6. Lc4, e6 7. Lb3, b5 8. Lg5, Le7
9. Df3, Db6! 10. 0-0-0, 0-0. Fedders Sbd7 ser
rigtigere ud, men teksttrækket kan muligvis godt
spilles. 11. g4!? Lb7 12. Le3, b4. Hvis dette ikke
duer, kan man prøve 11. —, b4 en anden gang.
13. g5, Sfd7 14. Dh5. 14. Sxe6!? fxe6 er uklart,
bl.a. 15. Dh5, Dd8. Efter partitrækket har Sort
to muligheder, dels 14. —, Dd8 og dels 14. —,
bxc3 15. Sxe6, Dxb3! Men det fandt han altså
ikke ud af. 14. —, Da5?? 15. Sxe6, fxe6 16.
Lxe6†, Kh8 17. Td5! Elegant, 17. Sd5 vandt
dog nok også. 17. —, Dd8(?) Efter 17. —, Lxd5
18. Sxd5 vinder Hvid ret let, f.eks. 18. —, Ld8?
19. g6, Sf6 20. Dh3, Sbd7 21. Lxd7. Tårnet
på h1 er klar til aktion via g1, 18. —, Lxg5 besva-
res med 19. Dxg5. Men det er alligevel sandsynligt,
at Heim overså partiets sidste træk, da han af-
slog kvalitetsofret. 18. g6! Sf6. Eller 18. —, h6
19. Lxh6.

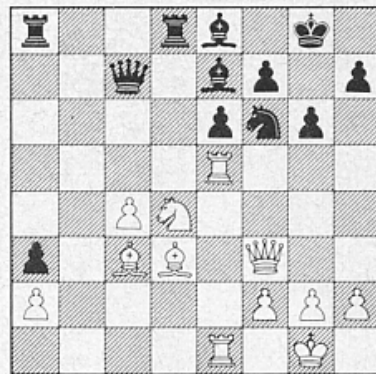
19. Dxb7† Sort opgav.

5439 Dronninggambit

Hvid: *Sejer Holm*, Danmark

Sort: *Zwaig*, Norge

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, d5 4. e3. En beske-
den åbning, men når bare Sejer vinder med den,
kan alle være tilfredse. 4. —, Le7 5. Sbd2, 0-0
6. Ld3, c5 7. b3, cxd4 8. exd4, a5!? Godt er Sc6
fulgt af b6, men Zwaigs ide er også brugbar. 9.
0-0, Sc6 10. Lb2, a4 11. Se5, a3 12. Lc3, dxc4
13. Sxc6, bxc6 14. bxc4, c5 15. Sb3, cxd4 16.
Sxd4, Ld7. Sort står tilfredsstillende, men da
næsten alle officerer har overlevet åbningsspil-
let, er der rige muligheder for at skabe taktiske
komplikationer. 17. Te1, g6 18. Df3, Dc8 19.
Tac1, Td8 20. Te5, Le8. Sort taber utroligt hur-
tigt, måske var 20. —, Se8 rigtigt her, for at spil-
le Lf6. 21. Tce1, Dc7?? Hvids hensigter er næsten
alt for tydelige, og det forekommer usandsynligt,
at Zwaig slet ikke skulle have bemærket dem.

22. Sxe6, fxe6 23. Txe6, Sd5. Desperation, Hvid
kan ganske enkelt spille 24. cxd5, men partifort-
sættelsen er endnu mere overbevisende. Hvad
Zwaig tænkte på, da han tillod ofret på e6, forbli-
ver en gåde. 24. Txe7!? Dxe7 25. Txe7, Sxe7
26. Df6, Sf5 27. Dh8†, Kf7 28. Dxb7†, Ke6
29. Lxf5†, gxf5 30. Dh6†, Kd7 31. Le5, Lf7
32. h4, Tac8 33. Dg7, Ke8 34. h5, Txc4 35.
f4, Td1† 36. Kh2, T4c1 37. h6, Th1† 38. Kg3,
Tc6 39. Lf6, Td6 40. Dh8†, Kd7 41. Dd8†,
Kc6 42. Dc8†, Kb6 43. Ld8†, Kb5 44. Db8†,
Kc5 45. Le7, Sort opgav.

5440

Spansk

Hvid: *Sarén*, Finland

Sort: *Bent Larsen*, Danmark

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, Sge7 4. 0-0, Sg6
5. c3. Han vil spille en »rigtig« spanier, men jeg
er temmelig overbevist om, at det primitive 5. d4
er stærkere. 5. —, a6 6. La4, d6 7. h3? Der var
ingen grund til at frygte Lg4, altså 7. d4! Ld7!
med overgang til den tidligere omtalte variant,
hvor Hvids tidlige rokade gør Sorts opgave lidt
lettere. 7. —, Ld7 8. d4, Le7 9. Le3, h6!? Den-
ne manøvre, h6 og Lg5, skaffer i denne type stil-
linger Sort af med hans eneste passive officer.

BULLETIN

6-landsturneringen

Ribe, 5.-9. august 1973

Alle 90 partier - Turneringstabel - Parti-index
- 24 sider

12 kr. inkl. moms. - hele overskuddet tilfalder
turneringsarrangementet

Fås ved: Ole Balslev, Tørresager 4,
6760 Ribe,
AXEL NIELSENS SKAKFORLAG eller
i SKAKHUSET

Lettisk gambit -

TEORIAFSNIT

af Børge Andersen

- Omfattende analyser og kommentarer til radiopartiet Eric Arnlin-Børge Andersen, spillet i vinteren 72/73.

- Gennemanalyserede partieksempler. Mange af analyserne er resultatet af Børge Andersens forarbejde til radiopartiet.

- Variantoversigt.

HISTORISK AFSNIT

af Hartvig Nielsen

- Lettisk gambit gennem tiderne illustreret med billeder af mange af de personer, som har haft betydning for gambittens udvikling.

- Lettisk gambit i Danmark.

- Lettisk skak og Lettisk gambit.

48 sider

15,00 kr. inkl. moms.

Spasskij-Fischer 72

af Bent Larsen

Læs om de fantastiske og barokke begivenheder før og under VM-matchen i Reykjavik

- nyd Bent Larsens kommentarer og udførlige analyser af de 20 partier.

BOGENS INDHOLD

Forord - 25 år - Vanskelige forhandlinger - Kommer-kommer ej- Hvem reddede matchen? - Brat vending - Mislykket hvilepause - Fischers svaghedsperiode - Hula-hoop - Remiser og døde fluer - Telefonen ringer - Vikingeblood - Hvad der siden fulgte - Teorien forældes hurtigt.

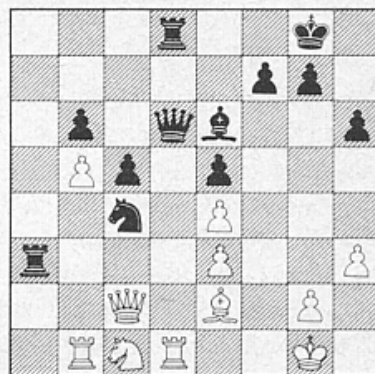
90 sider

20,70 kr. inkl. moms.

Begge bøger fås ved:

Skakbladets Ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø
Giro 2 08 01

Om den byttes af mod løber eller springer er temmelig underordnet, løberparret er ikke meget værd. 10. dxe5?! dxe5 11. c4, Lg5 12. Sc3, Lxe3 13. fxe3, 0-0 14. Lc2. Svært at forstå. 14. —, Le6 15. Sd5 b6. Sort vil have Sd5 til at forsvinde sporløst, hvilket ikke helt ville blive tilfældet efter 15. —, Sb8 16. c5. 16. a3, Sa5! 17. Ld3, c6 18. b4, Sb7 19. Sc3, De7 20. Dc2, Tfd8. Sort står klart bedst, men Hvids nederlag fremskyndes af, at han nu får ideen Se2-g3-f5. 21. Se2? a5 22. Dc3, Sh4 23. Tab1. 23. Sxe5 besvares stærkt med Dg5. 23. —, axb4 24. axb4, Sxf3† 25. Txf3, Dd6 26. Sc1, c5. Sort har de to åbne linier, og den hvide løber er elendig. Som den sidste sorte officer aktiviseres nu også springeren, hvorefter gevinsten ikke er vanskelig. 27. Tf1, Ta4 28. b5, Sa5 29. Dc2, Ta3 30. Td1, Sxc4 31. Le2.

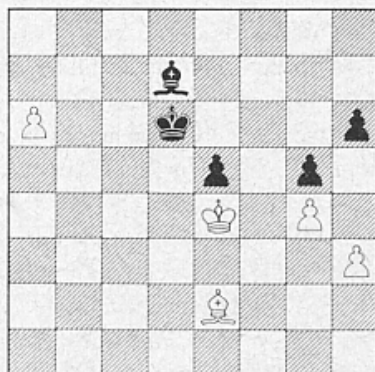

31. —, Dxd1† 32. Lxd1, Td2! Hvid opgav. Han får et håbløst slutspil med et par bønder for lidt.

Tilskuerne morede sig meget over denne dronningfangst. Men partiets sidste træk rummede faktisk en mulighed for at gå i en fælde. 32. —, Sxe3 så tilløkkende ud, men var dårligt p.gr.a. 33. Db2! Txd1† 34. Kf2, Tf1† 35. Kg3.

Jeg vil så nødig diskriminere mod damerne, men interessante partier synes jeg desværre ikke, de frembragte. Måske et enkelt interessant slutspil, men det blev mishandlet:

Sirkka-Lisa Vuorenää havde efter udmærket spil fået denne stilling mod Mary Klingen.

Efter 51. Lf3 havde den norske dame vel givet op med det samme, men også 51. a7, Lc6† 52. Kf5, e4 53. Kg6, Ke5 54. Kxh5, Kf4 55. Kg6, Ke3 56. La6, Kf4 57. h3, e3 burde have resulteret i et helt point til Finland. Efter 58. Kh6, Ld5 59. Lb5 er Sort i træktvang, løberen skal stå på c6 eller d5 for at besvare Kh5 med Le8†. Der kan følge 59. —, Lf3 60. Kh5, Ld5 61. h4, g-bonden vinder. I stedet skete 58. Le2, Le8† 59. Kf6? Lc6 60. Ke6? Ke4 fulgt af Hvid kongemarch til e1 og remis efter 83 træk.

Larsen ?!

Kan også være en god cognac. Støttemedlem nr. 100 (inkl. nyindmeldelser pr. 1/1 1974) vil modtage en sådan flaske. Vi er tæt på! Send derfor omgående som tilmelding pr. ovenstående dato kr. 50 til DANSK SKAK UNIONS STØTTEFORENING, Broagervej 2, 7100 Vejle. Giro 6 43 93.

- ol.

skoleskak

Redaktion: BØRGE BORGÅ
Haderslevvej 46 B, 6200 Åbenrå
Tlf. (04) 62 15 83

Ny formand og sekretær i DSS

Ved LU-mødet 1/9 i Fredericia trak *formand Borgå* og *sekretær Gad* sig tilbage efter 13 års tjeneste i DSS, stærkt hyldet for deres indsats. I stedet valgtes til formand *Harald Grau-Hansen* og til sekretær *Jørn Lorenzen*. På mødet vedtoges endvidere at opdele Sjælland i 4 landsdele i stedet for nu én. Nærmere i næste nummer.

Turneringsudvalget kom til at bestå af: *S. Svendsen, J. Gad* og *Halvdan Olesen, Hillerød*. Et nyoprettet Tranum-udvalg til varetagelsen af skoleskaklejrene fik følgende udseende: *S. Svendsen, J. Gad* og *B. Borgå*.

Harald Enevoldsens skoleskakkbog er nu udkommet og kan fås i boghandelen. Anmeldelse m.m. følger i næste nummer.

Lodseddelsalget starter november-december. Lodseddel med et farve-TV som 1. præmie koster kun 1 kr. Der bliver præmier til de bedste sælgere.

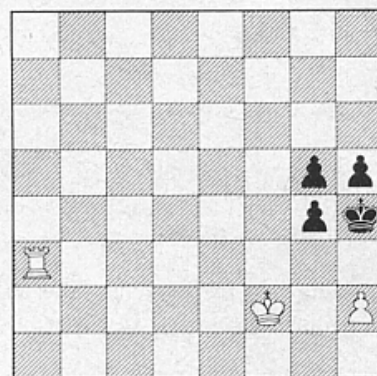
NM 1973 i Esbjerg

En stor succes for de danske farver. Spangsbjergskolen blev nordisk mester i overlegen stil med 15½ pts. Sverige blev slået i sidste runde med 6-0, hvorved Finland blev nr. 2 med 9 og svenskerne henvist til 3. pladsen med 7 pts., Norge fik 5½.

Et udmærket arrangement, som Preben Jacobsen efter et mægtigt forarbejde havde ære af. De nye regler blev (for første gang) overholdt til punkt og prikke. Det står 4-4. Næste år i Sverige kommer Island muligvis med.

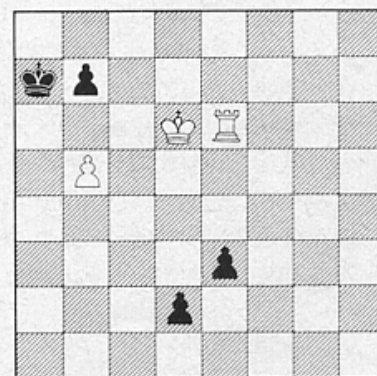
Præmieopgaver

Skoleeksempel:

Hvid trækker og sætter mat i 4 træk

- Og i praksis:

Hvid trækker og sætter mat i 5 træk

Løsninger inden 25. oktober. 2 skakbøger i præmie.

BB.

IBM-turneringen 1973

Af OLE JAKOBSEN

Amsterdam 1973

16. juli-4. august

Stormestergruppen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	pts.
1. IGM Planinc, Jugoslavien	-	0	½	½	½	1	1	1	1	½	1	½	½	0	1	1	10
2. IGM Petrosjan, Sovjetunionen	1	-	½	½	1	0	½	½	½	1	½	½	1	½	1	1	10
3. IGM Kavalek, USA	½	½	-	0	½	½	½	1	1	½	1	½	1	½	½	1	9½
4. IGM Spasskij, Sovjetunionen	½	½	1	-	½	½	½	1	½	½	0	½	1	½	½	1	9
5. IGM Szabo, Ungarn	½	0	½	½	-	½	½	1	½	1	1	½	1	0	½	½	8½
6. IM Marovic, Jugoslavien	0	1	½	½	½	-	1	0	½	½	1	½	½	½	1	0	8
7. IGM Andersson, Sverige	0	½	½	½	½	0	-	½	½	1	1	½	½	½	½	½	7½
8. IM Timman, Holland	0	½	0	0	0	1	½	-	1	0	0	1	1	1	1	½	7½
9. IM Ribli, Ungarn	0	½	0	½	½	½	½	0	-	1	0	1	1	½	1	½	7½
10. IGM Smejkal, Tjekkoslaviet	½	0	½	½	0	½	0	1	0	-	½	1	½	1	½	1	7½
11. IGM Donner, Holland	0	½	0	1	0	0	0	1	1	½	-	½	½	½	1	1	7½
12. IM Ree, Holland	½	½	½	½	½	½	½	0	0	0	½	-	0	1	½	½	6
13. IGM Radulov, Bulgarien	½	0	0	0	0	½	½	0	0	½	½	1	-	1	½	1	6
14. IM Quinteros, Argentina	1	½	½	½	1	½	½	0	½	0	½	0	0	-	0	0	5½
15. Enklaar, Holland	0	0	½	½	½	0	½	0	0	½	0	½	½	1	-	1	5½
16. IM Langeweg, Holland	0	0	0	0	½	1	½	½	½	0	0	½	0	1	0	-	4½

Mestergruppen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	pts.
1. IM Jansa, Tjekkoslaviet	-	1	½	½	½	1	1	1	½	1	½	1	8½
2. IM Rosmanisjin, Sovjetunionen	0	-	½	1	½	1	½	1	½	1	1	½	7½
3. Jakobsen, Danmark	½	½	-	0	½	½	1	1	½	1	½	1	7
4. IM Hecht, Vesttyskland	½	0	1	-	½	1	½	½	1	½	½	1	7
5. IM Keene, England	½	½	½	½	-	½	0	1	½	1	1	½	6½
6. Sosonko, Holland	0	0	½	0	½	-	½	½	½	1	1	1	5½
7. IM Torre, Filippinerne	0	½	0	½	1	½	-	½	½	½	1	½	5½
8. IM Kovacevic, Jugoslavien	0	0	0	½	0	½	½	-	1	½	½	1	4½
9. IM Hartoch, Holland	½	½	½	0	½	½	½	0	-	½	½	½	4½
10. IM van den Berg, Holland	0	0	0	½	0	0	½	½	½	-	½	1	3½
11. Scholl, Holland	½	0	½	½	0	0	0	½	½	½	-	½	3½
12. Bellin, England	0	½	0	0	½	0	½	0	½	0	½	-	2½

Årets IBM-turnering i Amsterdam hører sammen med de to interzoneturneringer til de store skakbegivenheder i 1973. Turneringen var med deltagelse af eksverdensmestrene Spasskij og Petrosjan samt en lang række stormestre meget stærkt besat, og det vakte derfor stor opmærksomhed, da den talentfulde, men risikabelt spillende jugoslaviske stormester Albin Planinc på et tidligt tidspunkt lagde sig i spidsen, og efter 10. runde førte turneringen med 1½ p. forspring foran Petrosjan. I 11. runde tabte han til Petrosjan. Dette parti er meget karakteristisk for de to

spilleres vidt forskellige spillestil. Planinc foretrækker stillinger, hvor strategien er givet, enten i form af angrebsmuligheder eller i form af bondefremstød med konkrete resultater i sigte. Planinc' styrke ligger dels i at få den slags stillinger frem, og dels i den konsekvens og taktiske snilde med hvilken han realiserer dem. Hans svaghed er, at han ikke så godt kan orientere sig i flydende stillinger, hvor parternes respektive kampplan endnu ikke er entydigt fastlagt, og han vil derfor forsøge at ændre en sådan stilling, og det sker i værste fald ved et svækkende bondefremstød med

en kortvarig trusselvirkning eller en satsen på angrebsmuligheder, der simpelthen er utilstrækkelige. Petrosjans styrke er netop hans evne til at orientere sig i sådanne flydende stillinger, og han er særlig farlig for spillere, der ikke kan vente og påtager sig forpligtelser for at fastlægge en entydig kampplan. Hans svaghed er, at han alt for ofte må nøjes med remis mod spillere, der ikke vil påtage sig disse forpligtelser. For at vinde over sådanne spillere må han tage risici, og det er han meget tilbøjelig til. Lad mig slutte disse betragtninger med at udtrykke min beundring for såvel Planninc' som Petrosjans kunnen. Spasskijs partier gjorde et lidt mat indtryk, men efter hans resultater i de sidste turneringer må han også spille under et stort pres, selv om man ikke kan se det på ham. Resultatet fremgår i øvrigt af tabellen. Kavaleks tredieplads er et resultat af en energisk slutspurt. Szabos resultater og spil i de senere år er imponerende.

Selv deltog jeg i mestergruppen, som Jansa sikkert vandt. Mit mål var at score 7 p. og derved opnå et mesterresultat, og det lykkedes lige akkurat. I løbet af de to første runder tabte jeg til Hecht og fik et mere end tvivlsomt slutspil mod Hartoch. I de næste fem runder fik jeg kun afgjort to partier, nemlig remisser mod Keene og Jansa, så hver aften spillede jeg på et eller andet hængeparti. Da jeg endnu ikke havde opgivet at få 7 p. var turneringen ret belastende. Efter 6. runde slap jeg endelig af med mit dårlige hængeparti mod Hartoch, der manglede et tempo i et slutspil med tårn mod tårn og bonde. I 8. runde vandt jeg mit første parti mod Kovacevic, og om aftenen vandt jeg hængepartiet over v.d. Berg. Næste dag vandt jeg endnu et hængeparti, denne gang over Torre, iøvrigt et af de bedste slutspil jeg nogen sinde har spillet. Således skulle jeg i de to sidste runder score 1½ p. og det lykkedes, selv om jeg var meget træt. Jeg vandt fire partier med sort, men ikke et eneste med hvid. Jeg må nok til at finde nogle andre åbninger med hvid. Turneringen var iøvrigt fremragende organiseret.

5441

Jugoslavisk

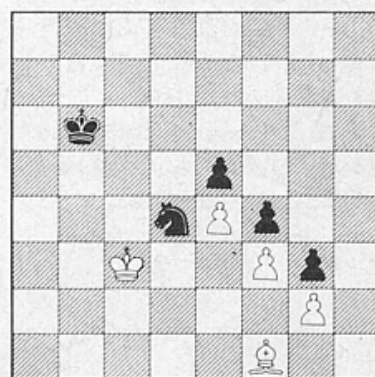
Hvid: Torre, Filippinerne

Sort: Ole Jakobsen

5. runde

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Sf3, d6 4. Le2, Sf6 5. Sc3, 0-0 6. 0-0, c6 7. a4, Dc7 8. a5, e5 9. dxe5, dxe5 10. Le3, Sg4 11. Lc5, Td8 12. Sd2, Lh6 13. Scb1, Sd7 14. Le7, Te8 15. Lh4, Sgf6 16. Sc3, Lg7 17. Sc4, Te6 18. Dd2, Lf8 19. Tfd1, Lb4 20. f3, Tb8 21. Ta4, Le7 22. Lf2, b5 23. axb6 e.p., axb6 24. Tda1, b5 25. Ta7, Tb7 26.

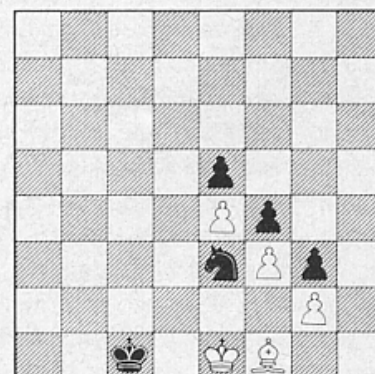
Txb7, Lxb7 27. Sa5, Sb6 28. Sxb7, Dxb7 29. Sd1, Sfd7 30. Da5, Lc5 31. Lxc5, Sxc5 32. Da7, Te7 33. Dxb7, Txb7 34. Kf2, f6 35. Ke3, Kf7 36. b3, f5 37. Ld3, f4† 38. Ke2, Se6 39. Sc3, Sd7 40. b4, g5 41. Kd2, h5 42. Sd1, Sb6 43. c3, Ke7 44. Sb2, Kd6 45. Le2, Td7 46. Kc2, Kc7 47. Ta7†, Kc8 48. Txd7, Kxd7 49. Kd2, Ke7 50. Ld1, Sc7 51. Lb3, Se8 52. h3, Sd6 53. Kd3, Sd7 54. Kd2, g4 55. hxg4, hxg4 56. Sd3, g3 57. Ke2, Se8 58. Kd2, Sef6 59. Ke2, Kd6 60. c4, bxc4 61. Lxc4, Sb6 62. Lb3, Sfd7 63. Kd2, Sf6 64. Ke2, Se8 65. Sb2, Sc7 66. Sc4†, Sxc4 67. Lxc4, Kd7 68. Kd3, Kc8 69. Kc3, Kb7 70. Kb3, Kb6 71. Kc3, Se8 72. Le2, Sf6 73. Ld3, Sh7 74. Lf1, Sg5 75. Kc4, Se6 76. Kc3, Sd4 77. Kd2, c5 78. bxc5†, Kxc5 79. Kc3, Kb6 80. Kd2, Ka5 81. Kc3, Kb6

Det er klart, at sort er i fordel, men kan han vinde? Adskillige stærke spillere som f.eks. Quinteros og Torre mente selv efter analyse, at stillingen var remis. I det følgende vil jeg bevise, at diagramstillingen er tangsmæssigt vundet for sort. Gevinsten er studieagtig, idet det viser sig, at sort skal udføre over 40 træk med springer og konge for at få lejlighed til at ofre springeren på f3. Jeg vil derfor begynde med at analysere en række grundstillinger.

Lad os tænke os, at det lykkes for sort at placere springeren på e3, samt at hvid vælger at forsvare g2 med løberen. Vi får da følgende stilling:

Diagram A

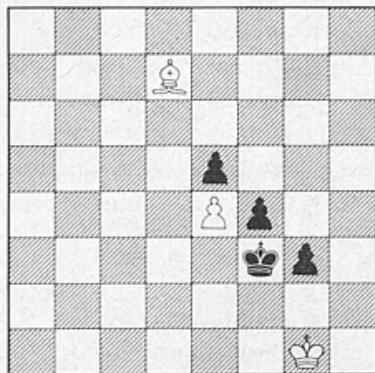

Med hvid i trækket vinder sort efter 1. Ke2, Sc2 2. Kd3, Kd1 osv. Sort i trækket vinder med trekantmanøvren Kb2-c2-c1.

Lad os dernæst tænke os, at sort får lejlighed til at ofre springeren på f3:

Diagram B

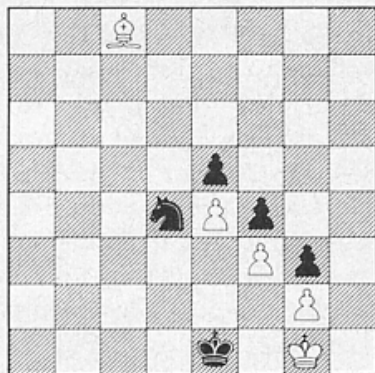

Sort i trækket vinder let med 1. —, Kxe4, f.eks. 2. Kg2, Ke3 3. Lc6, e4 4. Lb7, Kd3 5. Kf1, e3 6. Ke1 (ellers Kd2), e2! 7. La6†, Ke3 8. Lxe2, g2 og vinder.

Hvid i trækket må derfor dække bonden, og da Lc6 straks taber p.gr.a. g2, spiller han Lf5. Man bemærker nu, at løberen er overbelastet, idet den både skal stå på diagonalen c8-h3 (af hensyn til truslen g2) samt på diagonalen f5-h7 (af hensyn til truslen Kxe4). Sort vinder derfor ved at få stillingen frem igen med hvid i trækket, og det foregår ved en trekantmanøvre. Altså 1. —, Ke2! 2. Kg2 (eller 2. Lg6, f3 3. Lh5, Ke3 4. Lg6, f2† 5. Kgl, g2† og vinder, andre løbertræk taber på lignende måde) 2. —, Ke3 3. Kf1 (Kgl, Kf3!), f3 4. Kgl, f2† 5. Kf1, g2† og vinder. Det ses, at efter 1. Lf5 vinder sort, uanset om han er i trækket eller ej. Diagram B vinder altså også i de tilfælde, hvor løberen ikke står på d7.

Lad os endelig til slut tænke os, at den hvide konge er blevet trængt tilbage, samtidig med at springeren står på d4:

Diagram C

Sort i trækket vinder med 1. —, Se2† 2. Kh1, Kf2 3. Ld7, Sg1 (eller Sd4-c2-e1) 4. Lg4, Kf1 5. Lh5, Sh3 med mat. Hvid i trækket må derfor spille 1. La6, Kd2 2. Lc8 (ellers Ke3 efterfulgt af Sxf3) 2. —, Ke2! 3. Lg4, Ke1 og vinder som ovenfor.

Nu vender vi tilbage til partiet, der fortsatte med Torres hemmelige træk. **82. Kd2, Kc6!** **83. Le2.** Også efter 83. Kc3, Kc5 eller 83. Kd3, Kb5 bliver hvid skubbet baglæns idet Sxf3† spørger. **83. —, Kc5** **84. Ld1, Kc4** **85. Le2†, Kb3** **86. Ld1†.** Eller 86. Lf1, Sc2 og vinder som i diagram A. **86. —, Kb2** **87. Ke1, Kc3** **88. La4!** Forhindrer for en tid sort i at få springeren til e3. **88. —, Kd3** **89. Ld1, Ke3** **90. Kf1, Kd2** **91. La4, Se2(!).** Springeren skal nu til a3. **92. Ld1, Sc3** **93. Le2, Sb1** **94. Lc4, Sa3** **95. Lb3, Kc3** **96. La4, Sc4** **97. Lb5, Se3†** **98. Kgl, Kd2** **99. La6, Ke1** **100. Ld3!** Forhindrer Sc2-d4, hvorefter sort vinder som i diagram C. Resten af partiet er en duel mellem springeren og løberen. **100. —, Sd1** **101. La6, Sc3** **102. Ld3, Sa4!** Den skal til a8! **103. Lb5?** Rigtigt er 103. Lc4 for at kunne besvare Sc5 med Ld5. Efter 103. Lc4! vinder sort på følgende studieagtige måde: **103. —, Sb6** **104. La6!** (ellers Sc8-d6 se fortsættelsen) **104. —, Sa8** **105. Lb5** (eller **105. Lc8, Sc7** **106. Ld7, Ke2!** **107. Lc8, Se8** fulgt af Sd6) **105. —, Sc7** **106. Lc4, Se8** **107. Lb5, Sd6** **108. La6, Sf7!** **109. Lb7!** (der truer Sd8-c6 eller Sd8-b7 og Lc4 strander på Sg5 efterfulgt af Ke2 og Sxf3†) **108. —, Sg5** **109. Lc8, Ke2** **110. Lg4, Sf7** og nu **111. Le6, Sd6** **112. Ld5, Ke1** **113. Lc6, Sc4** **114. Lb5, Sd2** eller **111. Lc8, Sd6** **112. La6†, Ke1** og vinder som i partiet.

103. —, Sc5! Torre var ikke klar over at Sb7 er afgørende. **104. Lc4, Sb7** **105. Lb5.** Eller **105. Lb3, Sa5** **106. Ld5, Ke2** med træktvang. **105. —, Sa5** **106. La4, Sc4** **107. Lb5, Sd2** **108. La4, Ke2** **109. Lb5†, Ke3** **110. La4, Sxf3†** **111. gxf3, Kxf3** **112. Lc6, g2, hvid opgiver.**

Flere partier i næste nr.

Hovedbestyrelsesmødet

fortsat fra side 262

Rating

HB vedtog et af ratingkomitéen udarbejdet forslag til »reglement for dansk skak unions rating-system«. Den del af reglementet, der omfatter ratingsystemets anvendelse i DSU vil blive bragt i Skakbladet. Det samlede reglement vil blive bragt i Skakhåndbogen.

Koordinerede turneringer

HB har nedsat et udvalg til at behandle følgende problemer omkring koordinerede turneringer.

- 1) Instruks for turneringsledere og turneringskomité.
- 2) Appellinstans.
- 3) Turneringslederlicens.
- 4) Sammensætning af turneringskomité.

Landsholdsklassen

Forsøgstiden med den nuværende ordning ud-

løber med EMT i Vejle. Styrkelistespillerne vil snarest blive forespurgt om, hvordan de kunne tænke dem landsholdsklassen afviklet i fremtiden. En stramning må forudses, således at de, der efter de gældende regler er berettiget til at deltage i landsholdsklassen ikke kan påregne at bevare denne ret efter EMT 1974.

Junior-DM

afholdes i 1975 i Grindsted.

Landspokalturnering

HB nedsatte et udvalg til nærmere bearbejdning af et modtaget forslag til en landspokalturnering for klubhold.

Niels Kr. Sørensen

I næste nummer: Junior-VM, Junior-DM m.v.

På grund af overvældende mængder af stof må en række turneringsreferater udskydes til næste nr. - Det gælder referat fra junior-DM i Helsingør, som John Rødgård vandt, fra junior-VM i England af den danske deltager Torben Knøchel og fra den årlige juniorturnering i Schilde, hvor den danske deltager Carsten Høi opnåede en smuk andenplads.

Endvidere bringer vi partier med kommentarer af Bent Larsen fra to af årets store skakbegivenheder: Interzoneturneringen i Petropolis og finalen om europamesterskabet i holdskak, som er spillet i England i sommer. Desuden flere partier fra IBM-turneringen samt en artikel om Dansk Skak Unions ratingsystem.

- hr.

litteratur

Modtagne bøger og tidsskrifter

Lærebøger

Heiestad, Sigurd Lærebok i sjakk. 160 s. Chr. Skibsteds forlag, Oslo. 35,- n.kr. Indb.

En underholdende lærebog skrevet af den kendte nu 70-årige norske skakskribent Sigurd Heiestad. I bogen kan man foruden almindeligt lærebogsstof finde anekdoter, vittigheder, morsomme stillinger og berømte partier i en fornøjelig blanding fremført med sikker hånd af en gammel kender og elsker af vort spil

Turneringer

WIJK AAN ZEE 1973

35e hoogoven schaaktoernooi 1973 Wijk aan Zee. Toernooiboek. Uitg.: Organisatiecomité hoogoven schaaktoernooi. Endred. en rondeversl.: B. J. Withuis. 240 s. Wijk aan Zee, 1973. Pris ukendt.

Alle 240 partier fra stormester- og mestergruppen i årets højovnsturnering, mange med kommentarer af deltagerne. Med et utal af tabeller, oversigter (bl.a. over åbninger) og fotografier. Det var Tal der vandt stormestergruppen.

Tidsskrifter

The chess player. Vol. 3: 1972. 316 s. Publ. by The chess player, Nottingham. £ 3.-.

Indeholder 1366 partier fra turneringer i 2. halvdel af 1972 i Informator-notation og med Informator-tegn, som gør det muligt at følge både partier og kommentarer uden sprogkundskaber.

Alle nødvendige registre og oversigter findes - bl.a. den internationale ratingliste.

The chess player har intet klassifikations-system til åbninger, men har noget endnu bedre: En logisk opbygget og overskuelig åbningsoversigt bag i bindet, som er tilstrækkelig findelt til at man hurtigt finder partierne med den åbningsvariant, man søger.

Turneringen i Bagneux - 3.-11. juli 1973

Af P. ERIKSEN

Den åbne turnering i Paris-forstaden Bagneux var i år den 7. i rækken og vistnok den hidtil stærkest besatte: 4 IM m.m. Turneringen (9 runder schweizer-system, 128 deltagere, yderst velorganiseret) vandtes af IM Rellstab (7½ p.) - noget overraskende, i betragtning af hans alder, men han spillede meget sikkert. Endnu mere overraskende: nr. 2 blev den internationalt set ukendte amerikaner Watson, der med frisk og originalt spil opnåede 7 p. og kom foran kendte folk som IM Dely, Bouaziz, IM Flesch, englænderen Pritchett og spanieren Sanz, der alle opnåede 7 p. I det slagte felt ses navne som jugoslaverne Jovanovic og Rajcevic og IM Cardoso. Langt nede - ingen over 50% - de tre danske deltagere, S. O. van Seelen, Kn. og P. Eriksen.

De franske deltagere holdt tidligt op med at spille nogen rolle i toppen. Det var vist en lille skuffelse for franskmændene, de kæmper hårdt for at nå en sådan spillemæssig standard, at de kan hævde sig, når de til næste år er værter for olympiaden i Nice.

- I turneringens 6. runde fandt flg. »hundeslagsmål« sted mellem de to tyskere Diemer (opfinderen af gambitten 1. d4 d5 2. e4 dxe4 3. Sc3 Sf6 4. f3) og Trommsdorff. Det blev givet og taget med begge hænder, og naturligvis var der sort af tilskuere omkring brættet under hele partiet.

5442

Jugoslavisk

Hvid: E. J. Diemer Sort: Trommsdorff

1. d4, Sf6 2. Sc3, g6 3. e4, d6 4. Le2, c6 5. g4, b5 6. g5, Sfd7 7. h4, b4 8. Sb1, d5 9. e5, e6 10. h5, c5 11. hxg6, fxc6 12. Ld3, Lg7 (c4 13. Lxg6†) 13. Txx7, Txx7 14. Lxg6†, Ke7 15. Lxx7, cxd4 16. f4, Dh8 17. Dh5, La6 18. Sf3, Sc6 19. Sh4, Sf8 20. g6, Kd7 21. Sd2, Kc7 22. Sdf3, Sd7 23. Ld2, Df8.

Skakdiagrammer

Som i Skakbladet - størrelse som omslagsdiagrammet. Pr. sæt kr. 0,60.

Prisen er inkl. moms. Giro 2 08 01
Skakbladets Ekspedition
Akademihaven, 4180 Sorø

24. Sg5, Te8 25. Dg4, Sdx5! 26. Dh3 (fxe5? Df1† mat) Sc4 27. Sxe6†, Kd7 28. f5, Sxd2 29. 0-0-0! (ægte Diemer!) Df6 30. Sxx7, Te3! (Dxx7? 31. f6†) 31. Sh5, Dg5 32. Dg4! Hvad nu? Efter Dxx4 giver 33. Sf6† osv. gevinststilling for hvid. 32. —, b3! 33. axb3. Ikke Dxx5, bxa2 og sort vinder! Sxb3† 34. Kb1. Efter 34. cxb3, Tc3†† 35. Kb1, Ld3† vinder sort. 34. —, Td3!! 35. Dg1. Her sætter Diemer ? og skriver: 35. cxd3! Lxd3† 36. Ka2!, Sb4!! 37. Ka3!!, men som Trommsdorff viser, vinder sort efter det enkle 36. —, Sc1† 37. Ka1 (a3) Dd8! 35. —, Sd2† 36. Ka1 (Kc1, Sb4!) 36. —, Dd8. Også Sb4 vandt. 37. Sf6†, Kc8 38. Txd2, Da5† 39. Kb1, Sb4 40. Txd3, Da2† 41. Kc1, Sxd3?? Begge parter var her i voldsom tidnød, og sort er ikke klar over, at han har gjort træk nr. 40. 41. —, Da1† 42. Kd2, Dxx1 vandt let. 42. Kd2, Da5† 43. Ke2? - og nu kikser hvid gevinsten! (43. c3, bxc3† 44. bxc3) 43. —, Se5† og man enedes om remis: 44. Kf2, Dd2† 45. Kg3, Dg5† osv. evig skak.

divisionsturneringen

1973-74

1. runde

i Dansk Skak Unions 12. divisionsturnering spilles søndag den 7. oktober.

Program

for turneringen bliver tilsendt ved indsendelse af kr. 4,- i frimærker og frankeret svarkuvert til undertegnede.

Resultaterne

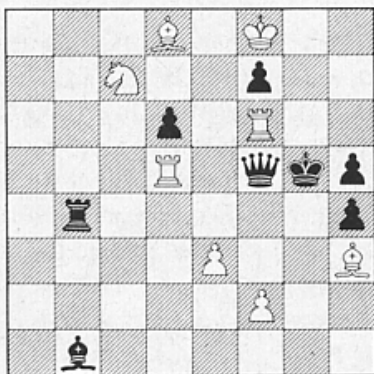
af kampene vil kun fremkomme i Skakbladet ef-

ter 4. runde og efter turneringens afslutning. Resultatlistor med individuelle resultater bliver i duplikeret form udgivet efter hver runde. Disse kan fås tilsendt ved at tilsende undertegnede 7 svarkuverter frankeret som tryksag med 50 øre eller som brev med 90 øre. Kuverter i standardstørrelse C5 (164 x 232 mm) foretrækkes og selvklæbende kuverter eller kuverter med specielle lukkeanordninger frabedes.

Eigil Meedom
 turneringsleder
 Vejringevej 19
 2730 Herlev

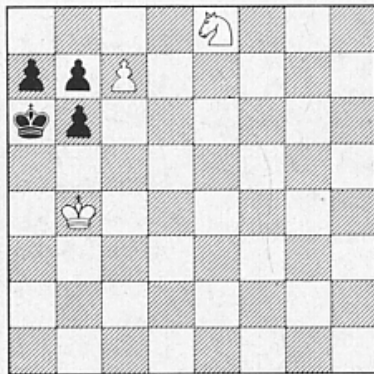
Originalopgaver

9335. Yves Cheylan
Oran (Algeriet)

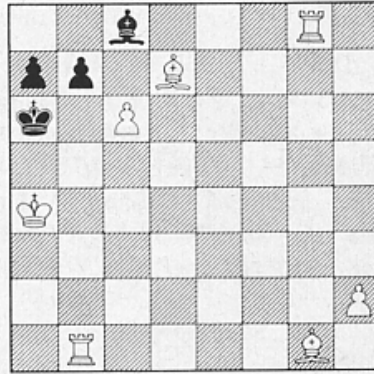
Mat i 2 træk

9336. Per Grevlund
Ålborg

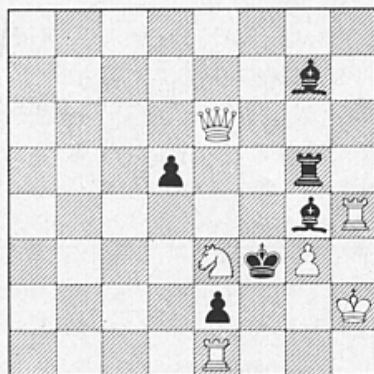
Mat i 2 træk
b) uden Ba7.

9337. Wolfgang Junge
Keuhlebuch, (BRD)

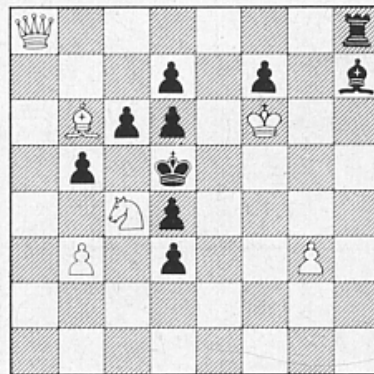
Mat i 2 træk

9338. V. Jacobi Olesen
Skjern

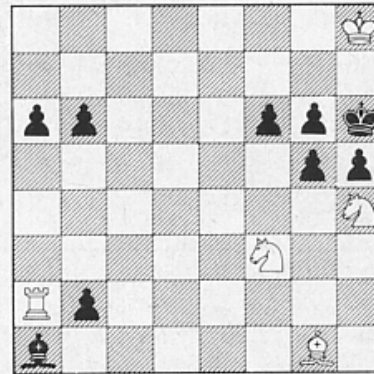
Mat i 2 træk

9339. Rene Boyle
København

Mat i 4 træk

9340. L. Makaronetz
Lvov (SSSR)

Mat i 4 træk

Løserturneringen

I B-afdelingen indgår 9335-38.

Retrograd pat

9341 løses ved 1. Db4 med 3 varianter, hvoraf de to med bondeforvandlingsmat. Men forfatteren samt dommeren i den turnering, hvor opgaven vandt præmie, har overset, at sort ikke har noget sidstetræk i diagramstillingen. Stillinger af denne art, hvor den, der er i træk, ikke kan være det, men hvor stillingen i øvrigt er legal, benævnes *retrograd pat*. I 9341 er det afgjort en skavank, der kan sidestilles med illegal stilling, men der findes også opgaver, hvor forfatteren bevidst har indarbejdet, at sort skal trække først. I 9342 er der tilsyneladende straks

mat ved 1. Te6, men nærmere overvejelse viser, at sort er i træk, og de fire mulige træk med Be7 besvares med hvert sit mattrek.

Der er ikke helt enighed om, hvorvidt opgaver af denne art kan regnes for ortodokse, og man ser endog opgaver, hvor sort kan bevises at være i træk, og hvor *sort* gør mat i det stipulerede antal træk. Fordringen Mat i 2 træk opfattes sædvanligvis som et forkortet udtryk for Hvid trækker og gør mat i 2 træk, men kunne i og for sig også betyde Den, der er i træk, gør mat i 2 træk. Dette er tilfældet i 9343, hvor løsningen ikke er 1. Sg4, fordi hvid ikke er i træk, men i stedet 1. Txxh5 og sort gør mat i sit næste træk.

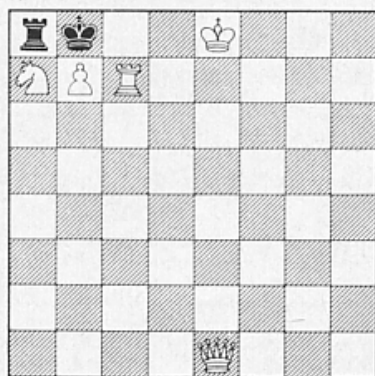
9341 kan korrigeres ved at flytte hD til b4 og lade fordringen være mat i 1 træk (sort er i træk-

ket). Pudsigt nok forekommer dette i en tidligere opgave: Arthur Madsen, *Fyens Stiftstidende*

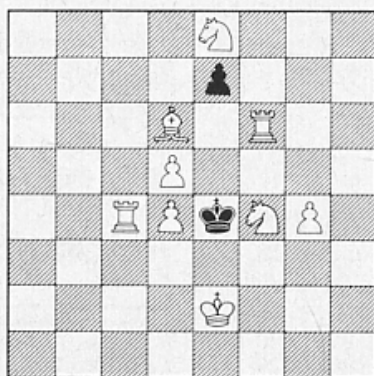
1924 (9344): Kd7, Tf7, Tg2, Sh7, Bg7 - Kg8 Th8
Mat i 1 træk.

9341. Cyril S. Kipping
2 pr *Salut Public* 1929

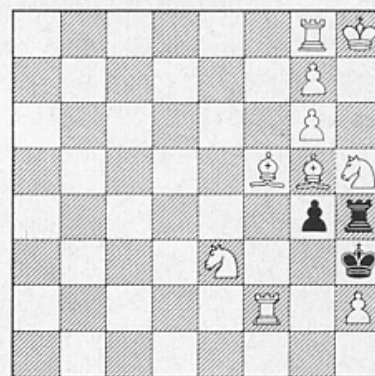
Mat i 2 træk

9242. Fr. Lindgren
Tidsskrift för Schack 1930

Mat i 1 træk

9343. G. J. Sontag
Die Welt 1965

Mat i 2 træk

Rettelser, korrektioner m.v.

6510 (jan. 1952): Publiceret samtidigt i *Arbejder-Skak*.

6556 (juni 1952): Tidligere publiceret i *Parallele* 50 1948.

7212 (maj 1957): Tidligere publiceret i *Brit. Chess Mag.* 1954.

8639: Uløselig 1 - Txe4! (NPP). Senere korri-
geret: Kg2, Dd7, Tb3, Ld5, Lg5, Sh5, Bf2 - Ke5,
Dg7, Ta2, Ta4, Sd2, Sg3, Ba5, Bf7. 1. Le4.
(*Tidskr. f. Schack* 1937).

8869: Fjern Ta1 og Bd3; tilføj sDg2, sTf3, sBa2,
sBe3, hBd3.

9189: Sml. Sam. Loyd, N. Y. State Ass. 1892
(9345): Kh, Dg2, Tf6, Le7, Lf5, Sd7, Sh1, Bf7-
Kf4, Ta4, Ta5, Sb7, Sh6, Be3, Bg6, Bh4 (WJ).

9133: Publiceret i *Kennst Du die Bibel* 1970.

9226: + hBb2

Løsninger til Skakbladets augustnummer

9307. I diagramstillingen besvares 1. —, f3 med
2. Ld3. I løsningen 1. Df6 truer 2. De5, følger i
stedet 2. Sc3. - 1. Da8? Dc3! 1. Dd6? Sg-! 1. Lb7?
Dxf2! 1. fxc3? Sf6!

9308. I diagramstillingen findes et svar på samt-
lige sorte træk, og hvis hvid kunne finde et rent
afventende træk, ville dette løse opgaven. Et
sådan findes ikke, men 1. d3 løser opgaven og
foranlediger ændrede svar på 1. —, Sc3 og 1. —,
Lc4. - 1. Tc5? Lc4!

9309. 1. Da5, og når Sb5 flytter, udnyttes selv-
bindingen af Ld5 ved 2. Se4 eller 2. Sc-e6. - Alle
andre forsøg strandeder på 1. —, f5!

9310. 1. Sb-c2 med ændring af svaret på 1. —,
Kc5. Forførelsen 1. Kh2? Kc5! med binding af
Te5 narrede mange lødere i *The Problemist* i sin
tid. Her blev det 18 lødere.

9311. 1. Dxa3. Stillingen er illegal. Den sorte

bonde på a3 har slået de to manglende hvide brik-
ker, mens Ba4, Ba5, Bb6 og Bg4 har slået 6 sorte
brikker. Der mangler 7 sorte brikker, men hver-
ken Ta8 eller Be7 kan være slået af nogen af de 4
bønder, så stillingen er ikke legal.

9312. En såkaldt romer. En sort brik (Ta1) kan
i et prøvespil (1. Kg2?) parere hvids trussel. 1.
Kg3, Tc1. 2. Kg2, Tc2. 3. Sc2. Ikke 1. Kg2? Ta2!
som flere angiver.

9313. 1. Sa6 med sort konges fire diagonale
flugtfelter, såkaldt kongestjerne. - 1. Se6? Ka6!
1. Kb7/Lg4? Bxc5!

9314. 1. Lf6. Stillingen er illegal, da sort konge
aldrig kan være kommet ind i hjørnet med hvidt
Tg7, sort Lg8 eller h7, Bf7 og Bg6.

9315. Tilsigtet er 1. Tc5 med tårnoffer, men
både 1. De3 og 1. Th4† løser opgaven.

9316. 1. Dxf3. 2. Db7. I diagramstillingen har
sort konge 8 flugtfelter, efter nøglen kun 6. -
Årets kraftigste nøgle (Grevlund).

9317. 1. Tg8. Ikke 1. Td3? f3! eller 1. Tg6? h3!

9318. 1. Dg8, e3. 2. Dg2. 1. —, b4. 2. Kc7. - 1.
Dg8? Ld6!

9319. 1. Dc3 med aftræk af bondebatteriet.
Truslen 2. bxa4 realiseres dog aldrig. Man siger,
at den er virtuel.

9320. 1. Tg3 med dobbelttrussel, der udnyttes
enkeltvis efter Bd2s forvandling til D og S. Tema-
et er fremstillet med minimum af materiale med
denne placering af sort B i forhold til sort Konge.

9321. 1. Dc2. Samme tema som 9320.

9322. 1. Db3.

9323. (Med sort Be7). Tilsigtet er 1. Kc6, men
dette strandeder på 1. —, g4. 2. —, g5!

9324. 1. Th8.

Løserliste (august)

Aaen 29 (161), I. N. Andersen 44 (155), B. An-
dreasen 19 (91), H. Andreasen 34 (252), Arnfast

41 (234), Bastholm 39, Binderup 19 (183), Buchwald 39 (303), Bundgård 8 (82), Bühring 35 (235), Christensen 21 (191), Christoffersen 45 (179), Dithmer 34 (281), Enemark 40 (139), Felby 34 (128), Flarup 45 (188), Friisberg 34 (61), Grevlund 44 (316), Haarup 44 (303), C. Hansen 44 (267), C. Hansen, Odense 25, Sv. B. Hansen 33 (277), Hedebo 37 (200), Bj. Jensen 28 (151), Lf. Jensen, K. 26 (113), Leif Jensen, V. 30 (169), N. P. Jensen 29 (114), Sv. Aa. Jensen 25 (174), V. Johnsen 45 (315), Ev. Jørgensen 15 (123), O. Jørgensen 38 (244), Fl. Karlsen 15 (104), H. Klüver 38 (301), Kløve 29 (238), K. Knudsen 26, O. J. Knudsen 22 (303), P. B. Knudsen 38 (286), B. O. Kristensen 31 (268), L. Kristensen 31 (123), Kristoffersen 22 (45), Kroll 35 (238), Kvist 35 (256), Lahn-Nielsen 34 (248), F. Larsen 16 (142), L. T. Larsen 30 (117), Lea 21 (153), Muus 37 (63), Jens Nielsen 44 (309), P. E. Nielsen 36 (239), Sv. Nielsen 25 (237), Olesen 39 (292), J. K. Pedersen 28 (36), J. R. Pedersen 27 (101), B. Petersen 30 (186), J. S. Petersen 22 (83), Rasmussen 39 (194), Reeh 25 + 31 (262), Røpke 41 (315), Schmidt 23 (271), Sejer 26 (133), Skotte 19 (172), Søndberg 33 (223), L. S. Sørensen 12 (160), Pr. Sørensen 19 (194), Thorsen 20 (148), Thrane 35 (274), Tipsmark 18 + 33 (236), Tjørnhøj 24 (209), Vognsen 33 (204), 66 lødere. Maksimum august 47.

Mange lødere behøver sikkert lidt vejledning, når de første gang kaster sig over problemerne, men det er uoverkommeligt at skrive til hver enkelt. Man bedes skrive, hvis der er noget, man vil have forklaring på, eller bruge telefonen.

korrespondanceskak

Indenlandske turneringer

Turneringsleder:
Axel Nielsen, Klostervej 23, 5000 Odense.
Tlf. (09) 12 52 50 . Giro 96 38

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1972: Johs. Brix Hansen vundet over Benny Damborg og over S. From, Finn Vester vundet over S. From, P. Gallmayer vundet over Benny Damborg, Benny Damborg vundet over K. A. Larsen og remis med Finn Vester.

Mesterklassen: 174: 4/6. - 175: 1/2, 1/7.

1. klasse: 319: 5-3, 2/4, 7/1. - 320: 1/6 på tid, 4/1. - 322: 6/1.

2. klasse: 672: 7-3. - 673: 4-2, 6-7, 6-2, 6/3. - 674: 2/1. - 675: 3/4. - 677: 1 opgiver alle partier, 6-7. - 678: 1/7, 6/5. - 679: 6/2. - 680: 6/5, 1/4, 2-5. - 681: 7/1.

276

3. klasse: 736: 3/7. - 741: 5/3. - 743: 6-7. - 744: 4/6. - 745: 3-6. - 747: 1/3, 1/7. - 749: 6/2, 2-7, 7/1, 4/2, 4-7. - 750: 6/1, 3-1. 753: 4-2. - 754: 4/7. - 755: 1/3.

4. klasse: 651: 3/7 på tid. - 656: 4/6, da 6 er tavs. - 658: 6/3 og 2/3 på tid, 7/5. - 661: 1/2, 1/5, 1/6. - 663: 4/2. 664: 5/3, 6/3, 7/3, da 3 er tavs, 4/5. - 665: 3/2, 7/1, 7/4, 5/2, 5/7, 6/7. - 666: 6-2, 4/6, 4-2. - 668: 2/4, 6/1, 1/4, 7/4, 3/7, 3/4, 6-2, 6/4, 6/7. - 669: 6/7, 3/7, 3/1. - 670: 2/4. - 672: 1/6, 2/6, 4/6, 5/6, 7/6, da 6 er tavs.

Pokalturnering

Turneringsleder:
Jørgen Axel Nielsen, Kristiangårdsvej 3, 8330 Beder.
Tlf. (06) 93 67 90. Giro 16 96 15

Spil pokalskak

- og bliv landsholdsspiller i en fart!

I 1970 startede unionen en korrespondancepokalturnering, der dengang fik en mægtig tilslutning med 112 unionsmedlemmer som deltagere. Siden er der startet en pokalturnering hvert år, men desværre med delende deltagerantal, nemlig 69 og 49.

Skal vi igang igen i år? Det afhænger af dig! Forretningsudvalget har nemlig ønsket, at den 4. pokalturnering kun startes, dersom der er god tilslutning, gerne ny rekord. I modsat fald udsættes den til 1974.

Jeg har imidlertid den opfattelse, at der er mange, der kun venter på en opfordring, før de melder sig. Den foreligger hermed! Hvilke fordele giver pokalturneringen fremfor andre danske korrespondance-turneringer? Der skal ikke samles noget klubhold først, koordinering med den store korrespondanceenkeltmandsturnering, således at hurtigt avancement er muligt. Se venligst herom i Skakbladet 1972, side 226. Ingen klassesdeling, derfor ingen nedrykning, mulighed for at møde stærke spillere. Hver 7-mands gruppe får mindst én stærk spiller.

Indskud og præmier andrager i øjeblikket 20 kr. pr. deltager, hhv. 60 og 40 kr. til de to bedst-placerede i hver gruppe.

Alle oplysninger, tilmeldelser og alle spørgsmål vedrørende pokalturneringen gives af turneringslederen på ovenstående adresse og telefon, det sidste efter kl. 17, mandag dog undtaget.

Turneringslederen

Afsluttet gruppe

Pokalgruppe 38:

1. Leif Jensen, København Ø	5½	
2. E. Petersen, Lunderskov	4	korr. 22.5
3. E. Kristensen, Haderslev	4	korr. 21.5
4. E. Sp. Larsen, Middelfart	3½	

5. Bent Nielsen, Viby J.	2½
6. Leif Roerholt, Holeby	1
7. V. Jensen, Nakskov	½

Jørgen Axel Nielsen

Holdturnering

Turneringsleder:
Preben Hougård Nielsen, Nr. Vilstrup, 7100 Vejle.
Tlf. (05) 82 74 38 . Giro 20 65 84

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF:
Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm.
Tlf. (07) 37 11 49 . Giro 10 59 15

Landskampe

Landskampen mod *Belgien* er nu vundet uanset udfaldet af de resterende 26 partier, idet Danmark fører med 76½ mod 37½ points.

Landskampen mod *Schweiz*: det står p.t. 13-12 til Schweiz, og der resterer 5 partier.

Triangelmatchen *Norge-Sverige-Danmark*: desværre har vi tabt til Sverige uanset de 4 manglende partier; Sverige fører med 26-20; mod Norge står det 22½-21½ til os, så her har vi chance for en beskedent sejr. - Sverige førte omkr. den 1.8. med 23-15 mod Norge, så at Sverige meget sandsynligt vinder dobbeltsejr.

Landskampen mod *DDR* skal starte den 1. okt. 1973 med 32 spillere på hver side; der spilles eet parti af hver deltager, og startbreve udsendes engang i september.

Europæiske mandskabsmesterskaber

Danmark har anmeldt følgende hold til oven.

mesterskaber: 1. O. Søgård, Kbhvn. 2. Hans Rasmussen, Brabrand. 3. Bent Hansen, Valby. 4. V. Bové Quist, Bogense. 5. Lars Hyldkrog, Kbhvn. 6. H. Kelstrup, Viborg. 7. H. W. May, Haderslev. 8. Mog. Nielsen, Esbjerg. 9. W. Paldan, Charl. 10. Ernst Larsen, Århus. 11. A. Klitmøller, Ejby. 12. Sv. Å. Jensen, Fr.sund. - Til *Juniormesterskabet* er tilmeldt: 1. Henning Lund, Vamdrup, 2. Eric Bentzen, Ålborg. Start den 1.11.1973.

Det 8. Europamesterskab

er nu vundet af *Jørn Sloth*, Århus, idet han også vandt sit sidste parti mod Dubinin, Sovjet; han sluttede derefter med 12½ points af 14 mulige (11 gevinster og 3 remis, flot!) og kan ikke indhentes af de bedst placerede, der endnu mangler en del partier. Der er hertil kun at sige: hjertelig til lykke med den smukke sejr og adgangsbilletten til den næstfølgende VM-finale, der vistnok starter i 1975. - *Erik Bang*, Løsning, er også færdig og nåede - uden tabspartier - 10½ points af 14, hvilket naturligvis også er et meget fint resultat; hans chancer for en 2. plads og dermed billet til nævnte VM-finale er *noget* usikker, men han bliver mindst nr. 3. Kosenkov, Sovjet, har 7½ af 10 og har således teoretsk mulighed for 11½ eller 11 points ved at opnå 4 el. 3½ p. i de sidste 4 partier; det siges, at han arbejder energisk på at komme i VM-finalen, så det bliver spændende for ham - og for Erik Bang - med de afsluttende partier. - Bl. de øvrige spillere er Arnstam, Sverige, bedst placeret, men efter hans eget udsagn kan han højst nå 10 p.

Arne Henriksen

turneringer

Redaktion: KNUD FISCHER,
Ådalsvej 7,
7100 Vejle

Linjebetaling for turneringsindbydelser

De første 6 linjer af en turneringsindbydelse er gratis. For hver linje udover de 6 er prisen 5 kroner. + moms. Betaling skal ske på giro 2 08 01 (DSUs kasserer) umiddelbart efter, at indbydelsen er bragt i *Skakbladet*.

Kommende turneringer

Vinderup efterårsturnering 1973

Koord. EMT på *kommuneskolen, Sevelvej*. 7 torsdage i træk kl. 19,30, 1. runde 25/10. *Klasser og indskud*: M 30 kr, 1-2-3. kl. 25 kr. Tilmelding med spillerkort senest 11/10 til *Grethe Sørensen, Sevelvej 27, 7830 Vinderup, tlf. (07) 44 16 57*.

Ringstedturneringen 1973

Arrangeres af Skakklubben af 1927 og spilles

søndag d. 11/11 på *Valdemarskolen, Skolegade, Ringsted*. 6 runder monrad, 1/2 time pr. spiller pr. parti. *Start* 8,45, *præmieuddeling* ca. 18,00. *Klasser og indskud*: M 30 kr, 1. 25 kr, 2. 20 kr og 3. 15 kr. *Præmier*: 80% af indskud samt ærespræmier og vandrepræmie. Tilmelding og indskud senest 3/11 til *Skakklubben af 1927, Alstedvej 10, 4173 Fjenneslev, giro 13 04 24*. Oplysninger: (03) 61 28 87. Materialer bedes medbragt.

Vestvoldturneringen 1973, tilmelding senest 13/10 til *Ejlert Andersen, Rødager allé 60 st., 2610 Rødovre*. Se iøvrigt indbydelsen i nr. 9.

Jule- og nytårsskak i Stockholm

27/12 - 4/1, 9 runder schweizer, 40 træk i 2 1/2 time, derefter 16 træk/time. *Samlet præmiesum* 3775 US \$, *indskud* Skr. 100. Tilmelding senest 1/12 til *Stockholms Schackförbund, Hornsgatan 82 B, 117 21 Stockholm, giro S-25 79 58-9*. Ratingtal skal opgives.

Hurtigtturneringer

Solvognturneringen 1973

Turneringen spillede i Odsherredshallen søndag d. 5/8 og blev med sine 122 deltagere fra 38 klubber det hidtil største skakarrangement i Nordvestsjælland. Resultaterne:

M-klassen: 1. Jacob Øst Hansen, Gentofte 4, 2. Niels Lauritsen, Roskilde 4, 3. Bent Hansen, Amsterdam 4, 4. Eric Brøndum, Frederiksberg 4, og 5. Hugo Petersen, Valby 3 1/2.

1. klasse: 1. Frede Jensen, Dragsholm 5, 2. Tage Sørensen, Lumsås 4, 3. Svend Nielsen, Skælskør 4, og 4. Lars Persson, Gentofte 4.

2. klasse: 1. Per Kristiansen, Herlev 4 1/2, 2. Sigfred Nielsen, Dianalund 4 1/2, 3. Alfred Thomassen, Frederiksholm 4, 4. Finn G. Madsen, Vanløse 4, og 5. Klaus Berg, Nykøbing S 4.

3. klasse: 1. Eilif Henriksen, Nykøbing S 5, 2. Ole Østergård, Svogerslev 4, 3. Preben Rasmussen, Raklev 4, Erik Kristensen, Hedehusene 4, og 5. Nicolai Jensen, Raklev 4.

4. klasse: 1. Ejnar Johansen, Dianalund 5, 2. Thomas Pape, Dragsholm 4, og 3. Svend Novrup, København 3.

N. C. Berg

7. internationale weekendturnering i Vejle

For 3. år i træk var deltagertallet over 200 i turneringen. 204 skakspillere, heraf 62 udlændinge, mødtes 11-12/8 i Petersmindehallen for at dyste om præmier til en samlet værdi af godt 9000 kr. Basisgruppen for 2. og 3. klassespillere har vist sig at være en god ide; i år deltog her 66, det hidtil største antal. Resultaterne:

Mesterguppen: 1. Uwe Kunsztowicz, Tyskland 8 (1200 kr. + Vejles bys ærespr.), 2. Sven-Göran Malmgren, Göteborg 7 1/2 (600 kr), 3. Ove

Kroll, Århus 7 1/2 (400 kr), 4. Kai Bjerring, København 7 (300 kr), 5. Bo Jacobsen, Århus 7, 6. Herbert Heinicke, Hamburg 7, Åge Ingerslev, Hjørring 7, 8. Steen Grabow, København 6 1/2, og 9. Per Holst, Århus 6 1/2.

Max. mesterklasse: 1. Klaus Krieg, Tyskland 7, 2. Klaus Rust, Tyskland 7 og 3. P. Øgård Madsen, Vejle 6 1/2.

Max. 1. klasse: 1. Per Knudsen, Silkeborg 5 1/2, 2. Poul Thomasen, Horsens 5 og 3. Jesper Holst Lehn, Odense 5.

Basisgruppen: 1. Thomas Hickl, Tyskland 8, 2. Henrik Andersen 7 1/2, 3. Wolfgang Schroeder, Tyskland 7, 4. Richard Schenk, Tyskland 7 og 5. Erik Hansen, Holstebro 7.

Max. 3. klasse: 1. Erik Pontoppidan, Billund 5 1/2, 2. Bent Schmidt, Fredericia 5 1/2 og 3. Jørgen Mikkelsen, Middelfart 5.

Præmielisten omfattede ialt 60 navne, heraf 13 spurtpræmier.

KF

Gellerup center turnering 1973

I denne turnering, som blev arrangeret af Brabrand Skakklub og spillet i det knap et år gamle indkøbscenter Gellerup center i Brabrand ved Århus deltog 26 4-mandshold.

Turneringen blev spillet i weekenden 1.-2. september og efter 7 runder schweizersystem (hurtigskak) blev slutresultaterne:

1. Vejlbj-Risskov I 21 1/2 p., 2. 1970 (et kombineret hold med spillere fra Odense, Vejle og Århus) 18 p. (12 mp.), 3. Nordre I 18 p. (9 mp.). - Blandt de ikke-seedede hold fik Silkeborg med 16 1/2 p. præmie som det bedste hold med maksimalt 2 mesterspillere og Kvaliteten II og III (ligeledes kombinerede hold) delte præmien til det bedste hold uden mester- eller elitespillere.

Scoringspræmie for den bedste individuelle præstation overhovedet fik Jens P. Jensen, Trøjborg med maksimumspoints 7! - Bedste scorer herefter: bræt 1 Kaj Rosell, Vejlbj-Risskov I, bræt 3 Per Rosell, Vejlbj-Risskov II, bræt 2 Bo Jacobsen, Vejlbj-Risskov I, og bræt 4 Jens Otto Pedersen, 1970. Endvidere fik Poul Frausing, Nordre II og Tommy Hansen, Nordre III andre scoringspræmier.

Ærespræmier til det vindende hold og scoringspræmier var udsat af Gellerup center, forretninger i centret og af Sparekassen Østjylland. - hr.

danmark rundt

fortsat fra side 250

Farum Skakklub 40 år

Lørdag d. 3. november fejrer Farum skakklub sit 40 års jubilæum. Dagen festligholdes med en

indbydelse til kommunens beboere, til at dyste mod skakklubben lørdag eftermiddag, og lørdag aften er der middag for medlemmer med damer (herrer).

Klubben har i alle årene haft en jævn konstant tilslutning, og et enkelt medlem murer Jørgen Madsen har været medlem i alle 40 år.

Erik Nielsen
fm.

2. L. Rasmussen mindeturnering 1973

Randers Skakklub afholder i tidsrummet 14/10-20/10-1973 sin 2. mindeturnering for klubbens afdøde æresmedlem L. Rasmussen. Turneringen spilles i Det kommunale Gymnasiums aula hver dag fra kl. 18,00 til kl. 23,00. Entre for hele ugen er kr. 5,-.

Turneringen spilles over 7 runder med 30 personligt inviterede deltagere fra Danmark, Sverige, Tyskland og Jugoslavien. Deltagerlisten rummer et par internationale mestre + mange danske spillere fra styrkelisten.

Kom til Randers og se seriøs skak i efterårsferien.

Steen Juul Mortensen

Statsbibliotekets tidsskriftslæsekredse

Atter i år kan Statsbiblioteket i Århus tilbyde en del af sin bestand af løbende udenlandske tidsskrifter i læsekredsabonnement. Som abonnent modtager man for et beskedent beløb tidsskrift-numrene efterhånden som de udkommer og har lov til at beholde dem i 10 dage til gennemlæsning, hvorefter de skal videresendes til næste abonnent.

Læsekredsfortegnelsen for 1974, som bliver udsendt i begyndelsen af oktober, indeholder foruden flere kendte udenlandske skakblade også

special-tidsskrifter om korrespondanceskak, problemskak og studier.

Fortegnelsen kan fås ved henvendelse til: *Tidsskriftslæsekredse, Statsbiblioteket i Århus, Universitetsparken, 8000 Århus C.* Tilmelding til samme adresse senest den 25. oktober 1973. Nye abonnenter optages kun denne ene gang om året.

verden rundt

Mecking vinder af interzoneturneringen i Brasilien

Den 2. interzoneturnering er spillet i den brasilianske by Petropolis i juli-august. Vinder blev den 21-årige stormester Mecking, Brasilien, som sejrede med 12 p. På de næste pladser fulgte: 2.-4. Polugajevskij og Geller, Sovjetunionen samt Portisch, Ungarn 11½. Kun to af disse tre kan gå videre til kandidatturneringen og der skal nu spilles en omkamp i september.

Efter disse fire fulgte: 5. Smyslov, Sovjetunionen 11, 6. Hort, Tjekkoslovakiet, 7. Bronstein, Sovjetunionen 9½, osv. - Vi vender tilbage til turneringen i næste nr.

Sovjet atter europamester

Finalen om det 5. europamesterskab for hold blev spillet i Bath, England 6.-13. juli.

Som i de fire foregående turneringer blev turneringen vundet af Sovjetunionen, som denne gang opnåede 40½ points af 56 mulige. Dernæst fulgte: 2. Jugoslavien 34, 3. Ungarn 33, 4. Polen 25, 5. Vesttyskland 24, 6. England 24, 7. Rumænien 23, 8. Schweiz 20½. - Også denne turnering skal vi høre nærmere om i næste nr.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udkommer hver måned. Abonnement kan tegnes på Skakbladets Ekspedition. Abonnementspris pr. år: kr. 36,00 (inkl. moms og forsendelse).

Færøerne, Norge, Sverige, Finland, Island: kr. 36,00 pr. år (inkl. forsendelse). Øvrige udland: kr. 40,00 årligt (inkl. forsendelse).

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: Niels Kr. Sørensen, Åkjærvænget 16, Højen, 7100 Vejle. Tlf. (05) 86 33 38.

Juniorleder: Ole Balslev, Tørresager 4, 6760 Ribe, tlf. (05) 42 04 45.

Korrespondanceskak: Knud Fischer, Ådalsvej 7, 7100 Vejle, tlf. (05) 82 82 21 (kl. 18.30-20.00).

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Egebjergvej 34, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet ved Jørgen W. Jensen, 8800 Viborg.

SKAKLITTERATUR

Bent Larsen: Spasskij-Fischer 72 . Turneringsbog om VM-matchen i Reykjavik. Alle 20 partier udførligt kommenteret samt Larsens betragtninger om forberedelsen og vanskelighederne med gennemførelsen af matchen m.m. Glimrende og billig bog	20,70
Børge Andersen/Hartvig Nielsen: Lettisk gambit . Udførligt variantoversigt samt analyser af radiopartiet Eric Arnliind-Børge Andersen. Historisk afsnit, mange billeder. Bogen udkommer midt i september og kan leveres på udgivelsesdagen	15,00
Schach-Informator, bind 15 . Udkommer om kort tid, forudbestillinger modtages	58,00
E. Bhend: Königsgambit, Band 1 . 140 sider, 63 partier	42,00
M. Euwe: Theorie der Schacheröffnungen . 12 bind. Bind 1-2 (i et bind): Ortodoks dronninggambit, Cambridge Springs, Tarrasch m.m.	29,00
Bind 3: Slavisk, Albins modgambit, Modtaget dronninggambit, Colle, Dronningbondespil m.m.	33,00
Bind 4: Nimzo-Indisk	45,50
Bind 5: Kongeindisk, Grünfeldindisk, Gammelindisk, Dronningindisk m.m. Ny fuldstændig omarbejdet og meget stærkt udvidet udgave udkommer snart. Forudbestillinger modtages	71,00
Bind 6-7 (i et bind): Budapestergambit, Blumenfeldgambit, Hollandsk, Katalansk, Engelsk, Bird, Froms gambit, Benoni m.m.	52,00
Bind 8: Fransk, Caro-Kann	27,50
Bind 9: Siciliansk, Aljechins forsvar, Skandinavisk, Jugoslavisk	30,00
Bind 10: Spansk, Tre- og firspringerspil	39,50
Bind 11-12 (i et bind): Preussisk, Italiensk, Skotsk, Russisk, Philidor, Evansgambit, Kongegambit, Wienerparti, Centrumsgambit	51,50
R. Fischer: Meine 60 denkwürdigen Partien . Alle partier med Fischers egne udførlige kommentarer, 339 sider, indb.	105,00
Kühnle-Woods: XIX. Schach-Olympiade, Siegen 1970 . 152 partier, 47 billeder, 70 sider	15,25
Kühnle/Schauvelberger: Interzoneturnier Palma de Mallorca 1970 . 1. Fischer 2.-4. Larsen, Geller, Hübner 5.-6. Tajmanow, Uhlmann. 24 deltagere, 276 partier, 29 billeder, 131 sider	21,25
Müller: Botwinnik lehrt Schach . 100 partier med fyldige kommentarer, mange billeder, 200 sider, indb. En fremragende bog!	51,00
Pachman: Entscheidungspartien . De betydeligste skakbegivenheder fra Baden-Baden 1870 til Kandidatturneringen 1971, 63 partier, 37 turneringstabeller m.m., 157 sider	57,00
Weltgeschichte des Schachs, bind 27 . 353 partier af Spasskij, indb.	76,00
Fischer: Bobby Fischer lehrt Schach . Udførlig lærebog samt 20 partier fra VM. i Reykjavik 1972 kommenteret af stormester W. Unzicker, 370 sider, indb.	57,50
Euwe/Meiden: Meister gegen Amateur . 173 sider, 2. oplag	37,00
Euwe/Meiden: Amateur wird Meister . 203 sider, 2. oplag	57,00
Katzer: Schach-Echo 1972 . En årgang af det store tyske skakblad indbundet i smukt lærredsbind, masser af interessant læsning	118,00
Eales/Williams: Alekhine's Defence . 140 sider, indb.	48,00
Keene/Botterill: The Modern Defence . 1. e4, g6. 168 sider, indb.	55,00
Horton: French Defence I . 72 sider	23,50
D. N. Levy: The Sicilian Dragon . 202 sider, indb.	57,50
Hartston: The Grünfeld Defence . Udførlig teori + 51 partier, 182 sider, indb.	48,50
Matanovic: Schacholympiade, Skopje 1972 . 280 partier, 36 partislutninger, oversigt over tidligere olympiader, ca. 100 billeder, 214 sider, indb.	85,00

Skakbladepakke

10 forskellige skakblade fra hele verden, nyere og ældre mellem hinanden. Masser af interessant læsning, partier, opgaver m.m. 20,00

Alle priser er inklusive moms. - Ved forudbetaling må der medsendes et beløb til porto.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense - Telf. (09) 12 52 50
 Dansk postgiro 9638 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 99324

2200 KH N
 NØRREBROGÅDE 46 A-2
 203 HR JAN SANDAL